

ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

372.358044

ศร 481

ท.3

ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

07 พ.ย. 2546

บทคัดย่อ

ของ

นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ

4-231535

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2546

สุชาติ พันธุ์ชาติ. (2546) ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
อาจารย์สัญญากร ชุทธิพงษ์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล และเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ขนาดโรงเรียน และรวบรวมข้อเสนอแนะปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 147 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 56 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธี ของ Tukey

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีปัญหาน้อย รายงานพบว่าด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมีปัญหาน้อย ส่วนด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีปัญหาปานกลาง
2. ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ครูที่ทำการสอนในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายงานพบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาแตกต่างกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ

TEACHING PROBLEMS IN VOCATIONAL AND TECHNOLOGY SUBJECT OF
PRATHOMSUKSA 4 LEVEL IN PETCHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
MR.SURACHART PANCHART

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2003

Surachart Panchart. (2003). *Teaching Problems in Vocational and Technology Subject of Prathomsuksa 4 Level in Petchaburi Province*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Mr. Sittakorn Choosup.

The purposes of this research was to study the teaching problems in Vocational and Technology subject of Prathomsuksa 4 in Petchaburi province in four aspects : content of curriculum, learning activities, teaching media, measurement and evaluation. The samples were 147 teachers of Vocational and Technology subject of Prathomsuksa 4 in Petchaburi province. The instrument was used to collect data was rating scale questionnaire which contained 56 items. The statistics applied in the study were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and Tukey - Kramer test.

The research revealed was as follows :

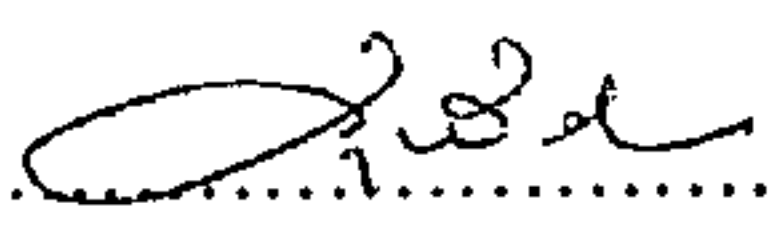
1. There were teaching problems in Vocational and Technology subject of Prathomsuksa 4 in Petchaburi province in overall at a low level in each aspects content of curriculum, learning activities, and measurement and evaluation at a low level and at a moderate level in each aspect teaching media.
2. There was no statistical significant differences in overall and each aspect of teaching problems in Vocational and Technology subject of Prathomsuksa 4 in Petchaburi with different males and females and experience teaching of teachers.
3. There was no statistical significant difference in overall teachers teaching in all sizes schools. The research shows there were statistical significant difference aspects of learning activities teachers teaching in big sizes schools used to express the comparative teachers teaching in small sizes schools at the 0.5 level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

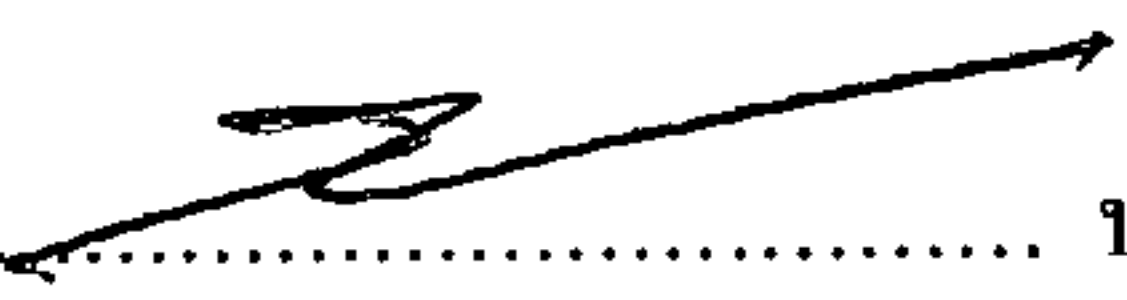
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

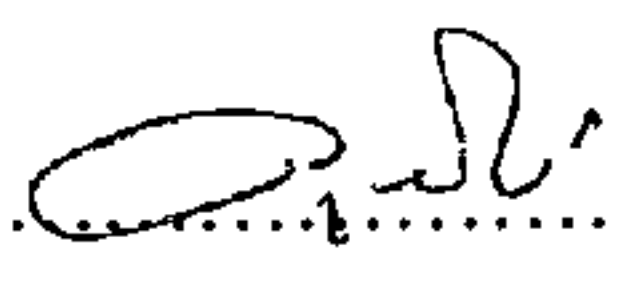

.....
(อาจารย์ สิทฐากร ชูทรัพย์)

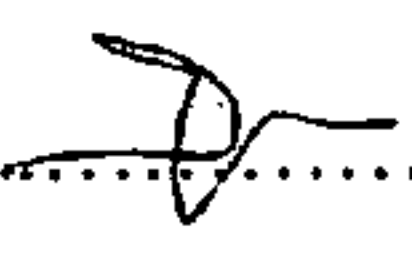
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพียร ลิมไทย)

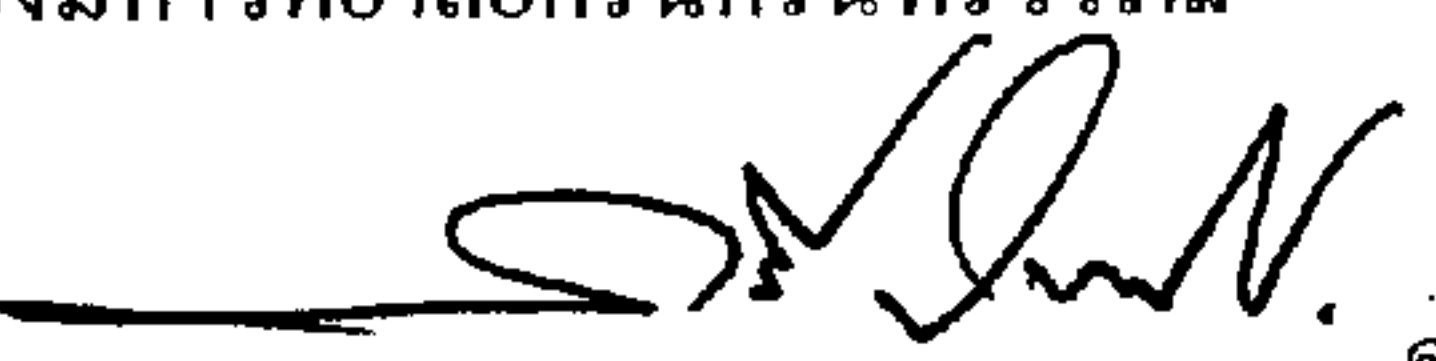
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ สิทฐากร ชูทรัพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพียร ลิมไทย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพรรณ สิริแพทยพิสุทธิ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรรณวิน)

วันที่ ๒ เดือน ตุลาคม

พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลือจาก อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ แพทย์พิสุทธิ อาจารย์ราย จันทรักลัด ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อบุญ จังหวัดเพชรบุรี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และให้การแนะนำในการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่า อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ แพทย์พิสุทธิ ที่ให้คำแนะนำและพิจารณาการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 เขต 2 และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยให้เป็นคนดี ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม และมอบโอกาสการศึกษาเป็นความรู้ติดตัวจนปัจจุบัน

คุณประโยชน์และความดีอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของบิดา มารดา ญาติ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่ดีและมีคุณค่าตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

สุรชาติ พันธุ์ชาติ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
	สมมติฐานในการวิจัย.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549.....	9
	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	10
	หลักสูตรการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	12
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน.....	24
	คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	24
	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	29
	ปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	46
	ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	46
	ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	48
	ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	50
	ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.....	51
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
	งานวิจัยในประเทศ.....	52

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 55
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการทดสอบ.....	61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	80
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	80
ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า.....	81
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	81
วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	88

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	102
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	111

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ขนาดโรงเรียน.....	64
2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี.....	65
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	66
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	67
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	69
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	71
7	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน.....	73
8	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน.....	74
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	75
10	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีตามขนาดโรงเรียน.....	76

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

11	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	77
12	ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี จากแบบสอบถามปลายเปิดด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2545 – 2549 เน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพให้มีความเป็นอยู่ดีมีความสุข โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน มีสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

สังคมคุณภาพ สมดุล พอดี คนทุกคนเป็นคนดี คนเก่ง พร้อมคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกสาธารณะ พึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีเมืองชุมชนน่าอยู่มีระบบดี มีประสิทธิภาพ ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพ มีความเข้มแข็ง ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน สมดุลกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบการเมืองการปกครองโปร่งใส เป็นประชาธิปไตย ตรวจสอบได้ และมีความเป็นธรรมในสังคม

สังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ คนไทยทุกคนสามารถคิดเป็นทำเป็น มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันโลก พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง สามารถสั่งสมทุนทางปัญญา รักษาและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและคุณค่าของเอกลักษณ์สังคมไทยที่พึงพาเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี มีจารีตประเพณีดีงาม มีความเอื้ออาทร รักภูมิใจในชาติ และท้องถิ่น มีสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง โดยการจัดการศึกษา

การศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผ่านกระบวนการเรียนการสอน เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม กระบวนการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา ส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

รู้จักรักษานโยบายส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะ และศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดียึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสังแวดล้อม รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นสาระหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ มีทักษะกระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต เข้าใจธรรมชาติ และกระบวนการของเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการเชิงกลยุทธ์ ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจ เลือกใช้เทคโนโลยี ในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อมโลกของงาน และอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้าใจเห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหา การสร้างงานการสร้างอาชีพสุจริตอย่างมีความเข้าใจ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และ มีความคิดสร้างสรรค์

การจัดการศึกษา การเรียนการสอน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2545 – 2549 จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 เป็นหลักในการจัดการศึกษา มีปัญหาเกิดขึ้นในส่วนของหลักสูตร ปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่มีเนื้อหาสาระมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน ทำงานเป็น รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีความสามารถในการจัดการ การวางแผนออกแบบการทำงาน สามารถนำเอาความรู้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และประยุกต์ใช้ในการทำงาน สร้าง พัฒนางานผลิตภัณฑ์ ตลอดจนวิธีการใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพของงานและการทำงาน ปัญหาที่เกิดจากการขาดแคลนบุคลากร ปัญหาด้านนโยบาย ปัญหาการปฏิรูปการศึกษา ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องการทราบปัญหา ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อปรับปรุงเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี และหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน จัดการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีในด้านเพศของครูผู้สอน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งเป็นการรวบรวมปัญหาเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี 4 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะในการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยทำให้ทราบปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นำผลการวิจัยปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2546 โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนประชากร 240 คน ใช้ตารางตัวเลขของ สมบูรณ์ ชิตพงษ์ เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 147 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 วุฒิการศึกษา

1.2.1 อนุปริญญา หรือต่ำกว่าปริญญาตรี

1.2.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

1.3 ประสบการณ์ในการสอน

1.3.1 น้อยกว่า 20 ปี

1.3.2 มากกว่า 20 ปี

1.4 ขนาดโรงเรียน

1.4.1 ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 – 120 คน)

1.4.2 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน)

1.4.3 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใน 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึง เหตุ ข้อยขัดข้อง
อุปสรรคที่เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและ
เทคโนโลยี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์ จากกระบวนการ
และกิจกรรม เหตุ ข้อยขัดข้อง อุปสรรคด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดและ
ประเมินผลการเรียนการสอน ใน 4 ด้าน คือ

1.1 ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึง เหตุ
ข้อยขัดข้อง อุปสรรคที่เกี่ยวกับเนื้อหา สาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เอกสารหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรจากส่วนกลาง หลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง เหตุ ข้อยขัดข้อง
อุปสรรคที่เกี่ยวกับการวางแผนการสอน เหตุ ข้อยขัดข้อง อุปสรรคที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน เหตุ ข้อยขัดข้อง อุปสรรคที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียน
พร้อมการจัดหาสื่ออุปกรณ์ และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง เหตุ ข้อยขัดข้อง
อุปสรรคที่เกี่ยวกับการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ บุคคล สำหรับใช้สอน ใช้ในกิจกรรมการ
เรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนขาดคุณภาพ

1.4 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง เหตุ
ข้อยขัดข้อง อุปสรรคที่เกี่ยวกับวิธีการวัดผล แบบวัดผลและประเมินผล การกำหนดเกณฑ์
เกณฑ์ในการวัดผลประเมินผล ความไม่สอดคล้องระหว่างวิธีการวัดผลและประเมินผล การรายงาน
งานผลการวัดและประเมินผล

2. วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายความว่า สาระหนึ่งในจำนวนแปด
สาระ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอาชีพ กระ
ประกอบอาชีพ ธุรกิจและเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ครู หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพ ครู อาจารย์ ผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่หลักทาง
ด้านจัดการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้
เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาการงานอาชีพ
และเทคโนโลยี

4. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายความว่า ระดับการศึกษา แบ่งตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในช่วงชั้นที่ 2

5. วุฒิการศึกษา หมายความว่า การศึกษาสูงสุดของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

5.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หรืออนุปริญญา หมายความว่า การศึกษาสูงสุดของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่ต่ำกว่าปริญญาตรี

5.2 ปริญญาตรี หมายความว่า การศึกษาสูงสุดของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

5.3 สูงกว่าปริญญาตรี หมายความว่า การศึกษาสูงสุดของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่สูงกว่าปริญญาตรี

6. ประสบการณ์ในการสอน หมายความว่า ระยะเวลาที่เริ่มนับตั้งแต่ทำการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี รวมถึงกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพในชั้นประถมศึกษา จนถึงปัจจุบันแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

6.1 น้อยกว่า 20 ปี หมายความว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี รวมถึงกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพในชั้นประถมศึกษาเป็นเวลาน้อยกว่า 20 ปี

6.2 มากกว่า 20 ปี หมายความว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี รวมถึงกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพในชั้นประถมศึกษาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี

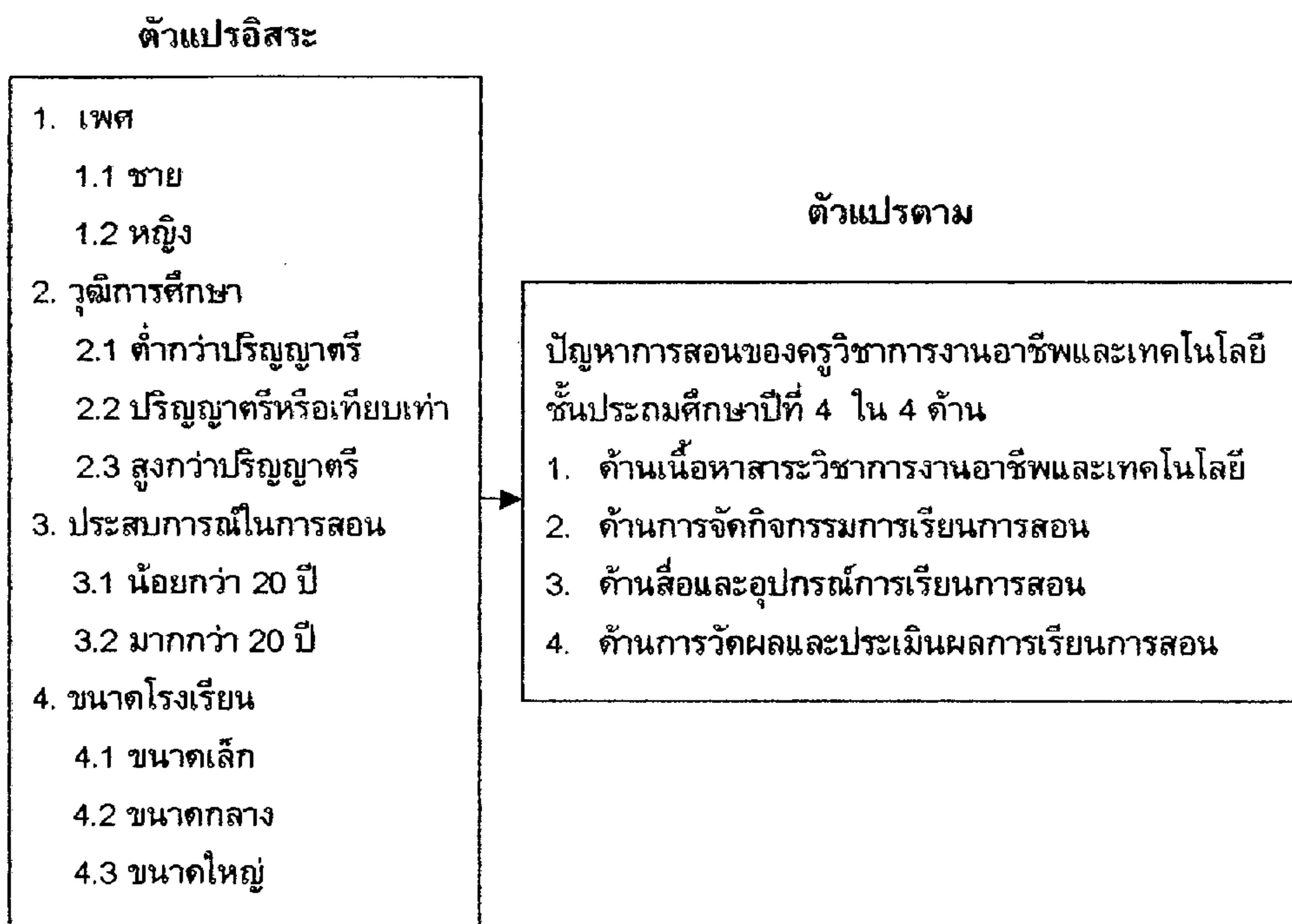
7. ขนาดโรงเรียน หมายความว่า โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 แบ่งขนาดโรงเรียนโดยมีจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ เป็น 3 ขนาด คือ

7.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรีที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 – 120 คน

7.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรีที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน

7.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรีที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
5. ปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2545 – 2549

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้นำแนวคิด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2545 – 2549 ที่เน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพให้มีความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2545 – 2549 โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ความพอเพียง หมายถึง ความพอ ประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่พอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน มีสังคมที่เข้มแข็งและมีดุลยภาพ

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2544 : ก) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างคุณค่าที่ดีในสังคมไทยบนพื้นฐานของการอนุรักษ์วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย จึงได้กำหนดสภาพสังคมไทยที่พึงประสงค์ โดยมุ่งพัฒนาสู่ “สังคมที่เข้มแข็งและมีดุลยภาพ” ใน 3 ด้าน คือ

สังคมคุณภาพ ที่ยึดหลักความสมดุล ความพอดี สามารถสร้างคนทุกคนให้เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกสาธารณะ พึ่งตนเองได้ คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีเมือง ชุมชนน่าอยู่มีระบบดี มีประสิทธิภาพ ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพ มีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุลกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระบบการเมืองการปกครองโปร่งใสเป็นประชาธิปไตย ตรวจสอบได้ และมีความเป็นธรรมในสังคมไทย

สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนสามารถคิดเป็นทำเป็น มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันโลก

เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง สามารถสั่งสมทุนทางปัญญา รักษา และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ที่ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและคุณค่าของเอกลักษณ์สังคมไทยที่พึงพาเกื้อกูลกัน รู้ รัก สามัคคี มีจารีตประเพณีดีงาม มีความเอื้ออาทร รักภูมิใจในชาติ และท้องถิ่น มีสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง ตลอดจนเครือข่ายชุมชนทั่วประเทศ

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ราชกิจจานุเบกษา. (2542 : 4 – 8) มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- (1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- (2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
- (3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
- (4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
- (5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
- (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดความมุ่งหมายหลักการ โครงสร้าง กิจกรรม มาตรฐานการเรียนรู้ เวลาเรียน การจัดหลักสูตร การจัดเวลาเรียน เป็นมวล ประสพการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จัก รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 : 4 – 8) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง ดังนี้

หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับ ความสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียน และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทยมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพจึงกำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะ และศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดียึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่	1 – 3
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่	4 – 6
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	1 – 3
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	4 – 6

2. สารการเรียนรู้

กำหนดสารการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียน เป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

- 2.1 ภาษาไทย
- 2.2 คณิตศาสตร์
- 2.3 วิทยาศาสตร์,
- 2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 2.5 สุขศึกษา และพลศึกษา
- 2.6 ศิลปะ
- 2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.8 ภาษาต่างประเทศ

สารการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสารการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา และวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสารการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสารการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสารการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้นสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ให้สอดคล้อง และสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสารการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตัวเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็น

มนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะ มาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้น ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

5. เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3	มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 - 1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4 - 5 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6	มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 - 1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4 - 5 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000 - 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5 - 6 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4 – 6)
	← การศึกษาภาคบังคับ →			
	← การศึกษาขั้นพื้นฐาน →			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	▲	▲	▲	▲
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800 – 1,000 ช.ม.	ประมาณปีละ 800 – 1,000 ช.ม.	ประมาณปีละ 1,000–1,200ช.ม.	ไม่น้อยกว่าปีละ 1,200 ช.ม.

หมายเหตุ

- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา
- สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
- ▲ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดเวลาเรียนและกลุ่มสาระต่างๆ ได้ตามสภาพกลุ่มเป้าหมาย
สำหรับการศึกษานอกระบบ สามารถจัดเวลาเรียนและช่วงชั้นได้ตามระดับการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 : 10 – 11) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึง การจัดเวลาเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ดังนี้
การจัดเวลาเรียน

ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี ทั้งการจัดเวลาเรียน ในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งต้องจัดให้มีเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนตามความเหมาะสม

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละประมาณ 4 – 5 ชั่วโมง การจัดเวลาเรียนในกลุ่มภาษาไทยและคณิตศาสตร์ อาจใช้เวลาลดลง เหลือประมาณร้อยละ 40 ของเวลาเรียนในแต่ละสัปดาห์ โดยให้เวลากับกลุ่มวิทยาศาสตร์มากขึ้น สำหรับการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ แม้เวลาเรียนจะลดลงยังต้องฝึกฝน ทบทวนอยู่เป็นประจำ เพื่อพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาจะมีเวลาอย่างเพียงพอให้เด็กมีโอกาสนเล่น ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและปฏิบัติงานต่างๆ โดยต้องจัดเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประมาณร้อยละ 20 ส่วนเวลาที่เหลือสถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 : 19) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ วิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีดังนี้
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียด ดังนี้

การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

สาระที่ 1 : การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 : เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว ที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐาน ง 1.2 : มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน

สาระที่ 2 : การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 : เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่อ
งานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 : การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 : เข้าใจธรรมชาติ และกระบวนการของเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา
จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของเครื่องใช้
วิธีการเชิงกลยุทธ์ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจ เลือกใช้
เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและ
อาชีพ

สาระที่ 4 : เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1 : เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสืบค้น
ข้อมูลการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมี
ประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีคุณธรรม

สาระที่ 5 : เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 : ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหา การสร้าง
งานการสร้างอาชีพสุจริตอย่างมีความเข้าใจ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และ
มีความคิดสร้างสรรค์

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 : 21 – 25) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลดังนี้
การจัดการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัด
การศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และ
พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้น ครู ผู้สอน และผู้จัดการศึกษาจะ
ต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและ
สนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง
แก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา
พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว
ยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองเข้าใจตนเอง
เอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื่องจากประเทศไทย และประเทศต่าง ๆ ในโลก กำลังประสบปัญหาด้านสังคมเป็น
อย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของความขัดแย้งทั้งความคิด และการกระทำของตัวบุคคล องค์กร
และสังคม ฉะนั้น สถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้ เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ หาทางแก้ไข
โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมเป็นกรณีพิเศษ

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ / วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คุณค่าธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการ การจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหาและกระบวนการต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการ เป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมาเช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม น้ำ เป็นต้น ครู ผู้สอน สามารถเชื่อมโยงสาระ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด

2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอนโดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่นผู้สอนคนหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์ เรื่องเงา ผู้สอนอีกคนอาจสอนคณิตศาสตร์เรื่องการวัดระยะทาง โดยการวัดเงา คิดคำนวณในเรื่องเงาในช่วงเวลาต่าง ๆ จัดทำกราฟของเงาในระยะต่าง ๆ หรืออีกคนหนึ่งอาจให้ผู้เรียนรู้ศิลปะเรื่องเทคนิคการวาดรูปที่มีเงา

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การบูรณาการในลักษณะนี้นำเนื้อหาจากหลายกลุ่มสาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดการศึกษา ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอนแยกตามรายวิชาหรือกลุ่มวิชา แต่ในบางเรื่อง ผู้สอนจัดการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน เช่น เรื่อง วันสิ่งแวดล้อมของชาติ ผู้สอนภาษาไทยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนวิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนสังคมศึกษาให้ผู้เรียนค้นคว้าหรือทำกิจกรรมชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และครู ผู้สอนสุขศึกษาอาจจัดให้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสีสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเป็นโครงการ โดยผู้เรียน และครู ผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนเคยสอนแยกกันนั้นมารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม ในกรณีที่

ต้องการเน้นทักษะบางเรื่องเป็นพิเศษ ครู ผู้สอนสามารถแยกกันสอนได้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ เป็นต้น

สื่อการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นชุมชนและแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อ และแหล่งความรู้ โดยเฉพาะหนังสือเรียน ควรมีเนื้อหาสาระครอบคลุมตลอดช่วงชั้นสื่อสิ่งพิมพ์ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมได้จากศูนย์สื่อ หรือห้องสมุดของสถานศึกษา

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนคิดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และสำหรับเสริมความรู้ของผู้สอน
4. ศึกษาวิธีการเลือก และการใช้สื่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมหลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเอง และที่เลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์และประเมินสื่อการเรียนรู้ที่ใช้อยู่กันอย่างสม่ำเสมอ

6. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

7. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น

8. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียน คือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ / เพียงใด ดังนั้น การวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมผลงาน ผู้ใช้ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญ คือตัวผู้เรียน ผู้สอน และพ่อแม่ ผู้ปกครอง จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และค้นหาข้อมูลเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะทำให้สะท้อนให้เห็นภาพสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะทราบระดับความก้าวหน้า ความสำเร็จของตน ครู ผู้สอนจะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มสามารถให้ระดับคะแนนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้ ขณะที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน

สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนเป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม และจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

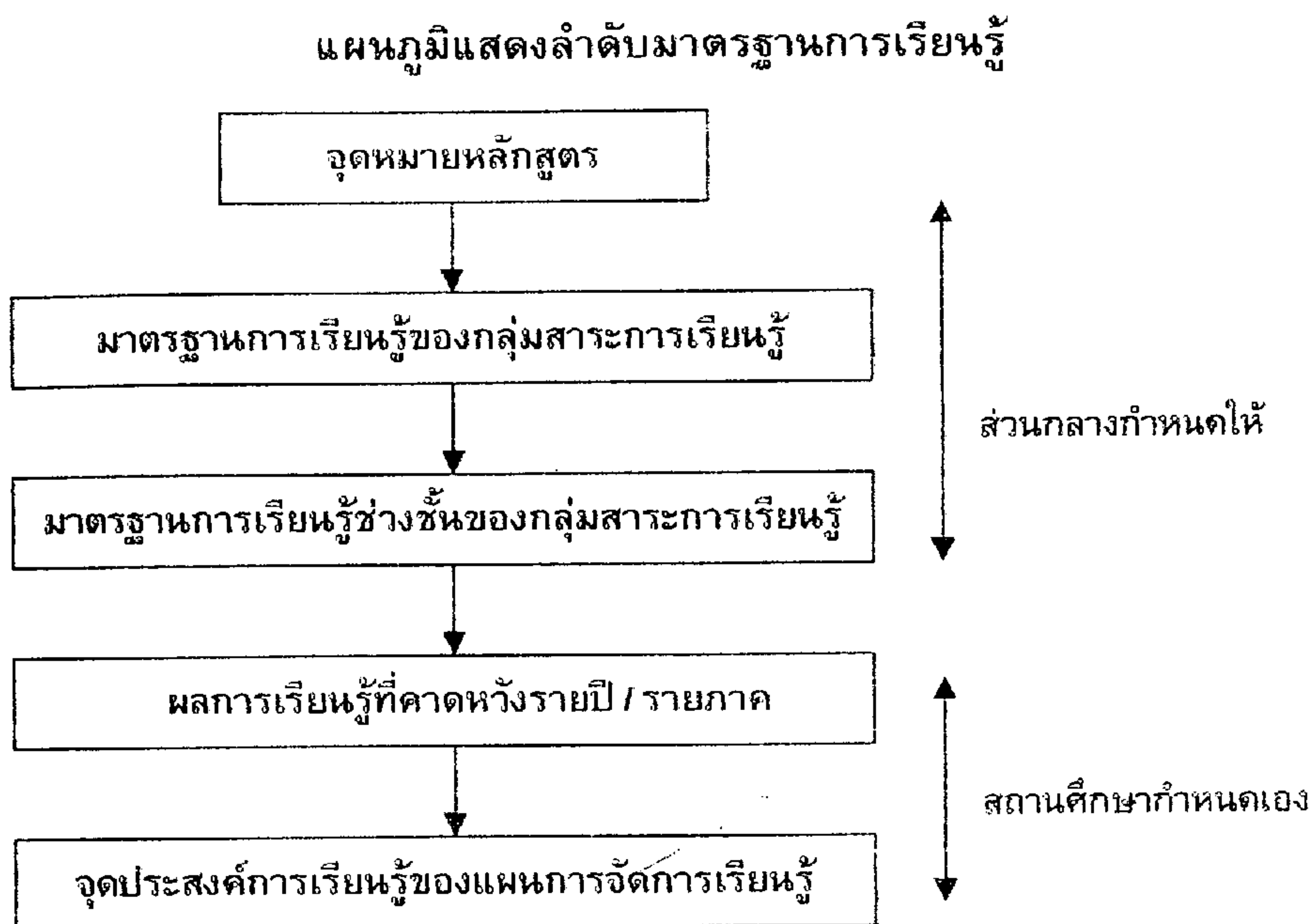
การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติในระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดต่อไป ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 : 34) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานดังนี้

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญในการให้ทุกส่วนทุกฝ่ายในสังคม มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนการสอนดังนั้นเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษา คือผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นกลไกหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่าย ครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายใน และภายนอกกระทรวง ตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่ และสถานศึกษา ในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ ในการกำหนดดูแล และประเมินผล ต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อค้นหาแนวทางร่วมกันพัฒนาคุณภาพต่อไป

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงลำดับมาตรฐานการเรียนรู้
รายละเอียดของแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

2.1 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ครบถ้วนทั้งในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.2 มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นคุณภาพของผลการเรียนรู้อันพึงประสงค์ ซึ่งเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน หลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระครบ 12 ปี สำหรับเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพภายใน

2.3 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นคุณภาพของผลการเรียนรู้อันพึงประสงค์ ซึ่งเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระทุกช่วงชั้น ของแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระ สำหรับเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพภายในและเป็นหลักในการเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน

2.4 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค เป็นคุณภาพของผลการเรียนรู้อันพึงประสงค์ซึ่งเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้รายวิชา (รายปี / รายภาค) สำหรับเป็นแนวทางในการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

25 จุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นคุณภาพของผลการเรียนรู้อันพึงประสงค์ซึ่งเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชา (รายปี / รายภาค) นั้นๆ

3. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ เป็นเนื้อหาและกระบวนการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ตามที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 8 กลุ่มสารการเรียนรู้

- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- สุขศึกษา และพลศึกษา
- ศิลปะ
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ

การจัดสารการเรียนรู้ของทุกช่วงชั้นจะนำเอากลุ่มสารการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสารมาจัดเป็นสารการเรียนรู้พื้นฐาน และสารการเรียนรู้เพิ่ม

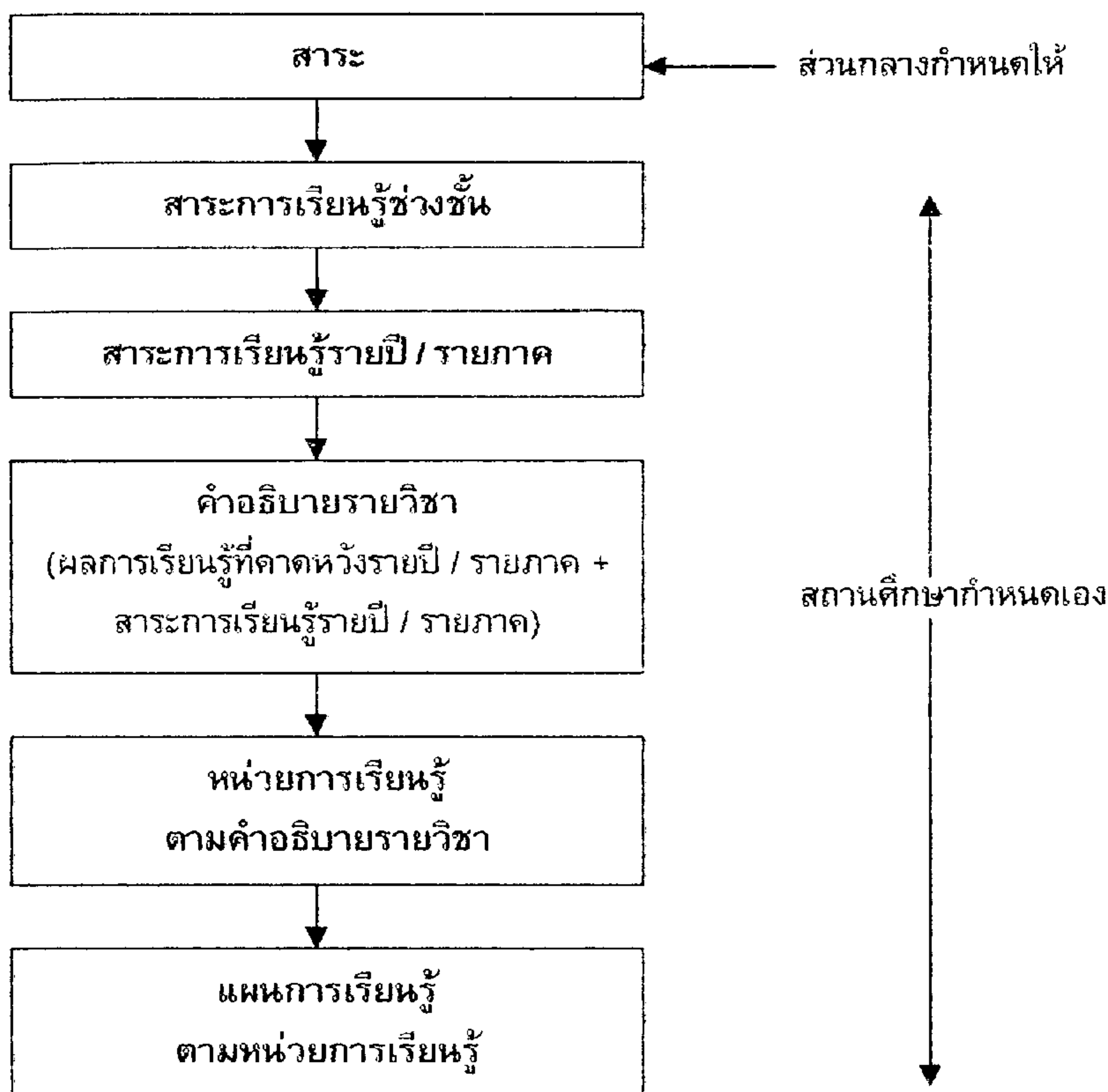
3.1 สารการเรียนรู้พื้นฐาน หมายถึง สารการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนทุกคน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นคนดี การดำรงชีวิต ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ซึ่งจัดไว้อย่างต่อเนื่องตลอด 12 ปี โดยมีสัดส่วนแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงชั้น

สารการเรียนรู้พื้นฐาน ทั้ง 8 กลุ่มสาร มีส่วนที่กำหนดจากส่วนกลางคือ

สาร จากสารที่ส่วนกลางกำหนดให้ดังกล่าว สถานศึกษาต้องนำมาจัดทำรายละเอียดต่อ ตามลำดับดังนี้

1. สารการเรียนรู้ช่วงชั้น
2. สารการเรียนรู้รายปี / รายภาค
3. คำอธิบายรายวิชา
4. หน่วยการเรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา
5. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้

แผนภูมิแสดงลำดับสาระการเรียนรู้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงลำดับสาระการเรียนรู้

3.2 สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม หมายถึง สาระการเรียนรู้และกระบวนการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทั้งทางวิชาการ วิชาชีพ หรือเฉพาะทาง สำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้สถานศึกษากำหนดเองทั้งหมด

1. สาระ
2. สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น
3. สาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค
4. คำอธิบายรายวิชา
5. หน่วยการเรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา
6. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้

4. **สาระ (Strand)** คือ แก่นสารความรู้ของแต่ละศาสตร์ หรือแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีสาระความรู้ที่เป็นแก่นสารความรู้ของกลุ่มอยู่ 5 สาระ คือ การดำรงชีวิตและครอบครัว การอาชีพ การออกแบบเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ จะขาดเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่ได้ สาระความรู้ทั้ง 5 เรื่อง จึงเป็นสาระหลักของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

5. **แผนการจัดการเรียนรู้** หมายถึง แผนการสอนที่ผู้สอนคุ้นเคยกันมาแต่เดิมนั้นเอง แผนการเรียนรู้ที่ดี ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้คำแนะนำและการดูแลของผู้สอนที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ปฏิบัติ ให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือกระทำสำเร็จด้วยตนเองเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้ และนำกระบวนการไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน รวมทั้งส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษาสามารถกำหนดแบบฟอร์มหรือรูปแบบเองได้ สถานศึกษามีอิสระในการเลือกและกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ ควรประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน แหล่งการเรียนรู้ ส่วนประกอบเหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน

6. **โครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี**

หมายถึงองค์ประกอบที่เป็นหลักสำคัญ ในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

1. ความหมายของงาน
2. ความสำคัญและประโยชน์ของงาน
3. มีทฤษฎีสนับสนุนหลักการของงาน
4. วิธีการและขั้นตอนของการทำงาน
5. กระบวนการทำงาน การจัด เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและแนวทางในการประกอบอาชีพ
6. การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ๆ
7. คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการทำงานและการประกอบอาชีพ

4.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 1 – 4) เอกสารกระทรวงศึกษาธิการ สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึง ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะ วิสัยทัศน์ คุณภาพของผู้เรียนดังนี้

การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ วิชางาน และวิชาชีพ เพื่อให้อำนาจดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พึ่งตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม

สาระการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน ทำงานเป็น รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสามารถในการจัดการ การวางแผนออกแบบการทำงาน สามารถนำเอาความรู้ เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศใช้และประยุกต์ใช้ในการทำงาน สร้างพัฒนางานผลิตภัณฑ์ ตลอดจนวิธีการใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพของงานและการทำงาน

ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะ

กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน อาชีพ และเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คำนึงและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน อันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เน้นกระบวนการทำงาน และการจัดการอย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์มีทักษะการออกแบบงาน และการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนนำเทคโนโลยีมาใช้และประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการสร้างพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างคุ้มค่า เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงกำหนดวิสัยทัศน์ การเรียนรู้ที่ยึดงานและการแก้

ปัญหาเป็นสำคัญ บนพื้นฐานของการใช้หลักการและทฤษฎีเป็นหลัก ในการทำงานและการแก้ปัญหา งานที่นำมาฝึกฝนเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่มนั้น เป็นงานเพื่อการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคมและงานเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งงานทั้ง 2 ประเภทนี้ เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนตามกระบวนการเรียนรู้ ของกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีแล้ว ผู้เรียนจะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาให้มีคุณภาพและศีลธรรม การเรียนรู้จากการทำงานและการแก้ปัญหาของกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี จึงเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการ ความรู้ ทักษะ และความดีที่หลอมรวมกันจนก่อให้เกิดเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

คุณภาพของผู้เรียน

กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ โดยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว การอาชีพการออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน สามารถทำงานอย่างมีกลยุทธ์ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่

มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน รักการทำงาน ประหยัด อดออมตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ และมีวินัยในการทำงาน เห็นคุณค่าความสำคัญของงานและอาชีพ สุจริต ตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

เมื่อจบแต่ละช่วงชั้น ผู้เรียนต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

สามารถช่วยเหลือตนเองเกี่ยวกับงานในกิจวัตรประจำวัน ช่วยเหลืองานในครอบครัว ใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศขั้นพื้นฐานได้ สามารถคิดและสร้างสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างง่ายๆ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม ใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

ช่วงชั้นที่ 2 ประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

สามารถช่วยเหลือตน ครอบครัวและชุมชน ทำงานอย่างมีขั้นตอนมีทักษะในการจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมกับงาน สามารถคิด ออกแบบ สร้าง จัดแปลงสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันง่าย ๆ ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม ใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

ช่วงชั้นที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

มีทักษะการทำงานอาชีพสุจริตมีทักษะการจัดการ ทำงานอย่างเป็นระบบและมีกลยุทธ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

เลือก ใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมกับงานและอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม สามารถคิด ออกแบบ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ในการทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่น ใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

ช่วงชั้นที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

มีทักษะการทำงานอาชีพสุจริต มีทักษะการจัดการ ทำงานอย่างเป็นระบบและมีกลยุทธ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เลือก ใช้และประยุกต์เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมถูกต้องและมีคุณธรรม สามารถคิด ออกแบบ สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ๆ ในการทำงาน ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออมมุ่งมั่น อดทน เอื้อเฟื้อ เสียสละ ใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 4 – 16) ในเอกสารกระทรวงศึกษาธิการ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึง สาระกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

สาระ

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

งานบ้าน

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย บ้านและชีวิตความเป็นอยู่ในบ้าน ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ โดยเน้นการปลูกฝังลักษณะนิสัยการทำงาน ทักษะ กระบวนการทำงานการแก้ปัญหาในการทำงาน มีความรับผิดชอบ สะอาด มีระเบียบ ประหยัด อดออม อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

งานช่าง

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานตามกระบวนการของงานช่างซึ่งประกอบด้วยการบำรุงรักษา การติดตั้ง / ประกอบการซ่อมและการผลิตเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

งานประดิษฐ์

เป็นงานที่เกี่ยวกับการทำงานด้านการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นความประณีตสวยงามตามกระบวนการงานประดิษฐ์ และเทคโนโลยี และเน้นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยตามภูมิปัญญาท้องถิ่นและสากล

งานธุรกิจ

เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดการด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การเป็นผู้บริโภคที่ฉลาด สาระที่ 2 การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวกับหลักการ คุณค่า ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ สุจริต ตลอดจนการเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ในการแก้ปัญหา และสนองความต้องการของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างและใช้สิ่งของ เครื่องใช้ วิธีการและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาความรู้ การสืบค้น การใช้ข้อมูลและสารสนเทศการแก้ปัญหาหรือสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการทำงานที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว และการอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

1. เข้าใจความหมายความสำคัญประโยชน์หลักการ วิธีการ ขั้นตอน กระบวนการทำงาน การจัดการและสามารถทำงานตามขั้นตอน

2. เลือก ใช้ เก็บบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน

3. มีความคิดริเริ่มในการทำงาน

4. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม อดทน

5. ใช้พลังงาน ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่า และถูกวิธี

มาตรฐาน ง 1.2 : มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน

1. สามารถวิเคราะห์งาน วางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผนและประเมินการดำเนินงาน

2. สามารถทำงานในฐานะผู้นำ / สมาชิกกลุ่มและสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม

3. สามารถค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานจากแหล่งความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ

4. สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม

5. มีความตั้งใจ เอาใจใส่และทำงานจนสำเร็จ พอใจและยอมรับการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข มีกိณณิสัยในการทำงานด้วยความประณีตรอบคอบ ปลอดภัยและสะอาด

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 : เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

1. เข้าใจหลักการและมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพสุจริตให้มีคุณภาพ

2. เห็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนางานอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 : เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการ และความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการเชิงกลยุทธ์ ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

1. เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการออกแบบ และการใช้เทคโนโลยี

2. เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี

3. เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ออกแบบ และสร้างสิ่งของเครื่องใช้อย่างถูกวิธีและปลอดภัย ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขประเมินผล และนำเสนอแนวคิด

5. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในท้องถิ่น ทั้งด้านคุณภาพ ความเหมาะสม การเป็นที่ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อการใช้งาน และเลือกใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และมีผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

6. มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1 : เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

1. เห็นความสำคัญของข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูลที่สนใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เชื่อถือได้

คือได้

3. จัดเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในรูปแบบต่างๆ
4. รู้จักชื่อ และหน้าที่ของอุปกรณ์พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์
6. เข้าใจขั้นตอนการใช้งานคอมพิวเตอร์
7. ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งข้อมูล
8. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม
9. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นของการแก้ปัญหา
10. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการหรืองานที่ทำในชีวิตประจำวันอย่างมีจิตสำนึกและมีความรับผิดชอบ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 : ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหา การสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริต อย่างมีความเข้าใจ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

1. วางแผน เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 17 – 20) เอกสารกระทรวงศึกษาธิการ สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ดังนี้

กระบวนการเรียนรู้

1. กลวิธีการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลวิธีการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สำหรับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี แนวความคิดหลัก(Main Concept) ของวิธีการจัดการเรียนรู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. จัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมรวมของการพัฒนาตามศักยภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนต้องมีทั้งความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

2. การจัดการเรียนรู้ต้องกำหนดเป็นงาน (Task) โดยแต่ละงานต้องเป็นไปตามโครงสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ทั้ง 7 หัวข้อ คือ

2.1 ความหมายของงาน

2.2 ความสำคัญและประโยชน์ของงาน

2.3 มีทฤษฎีสนับสนุนหลักการของงาน

2.4 วิธีการและขั้นตอนของการทำงาน

2.5 กระบวนการทำงาน การจัดการ เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและแนวทางในการประกอบอาชีพ

2.6 การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ๆ

2.7 คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการทำงานและประกอบอาชีพ

ผู้สอนสามารถสอนแต่ละงานครบหรือไม่ทั้ง 7 หัวข้อก็ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะงาน แต่ทั้งนี้จะต้องสอนครบทั้งมาตรฐานด้านความรู้ ด้านทักษะ / กระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

3. การจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถนำความรู้ ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม จากสาระภายในกลุ่มมาบูรณาการกันได้ หรือนำสาระจากกลุ่มวิชาอื่นมาบูรณาการกับสาระของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เช่น กระบวนการทำงาน กระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฯลฯ จนเกิดทักษะในการทำงาน และได้ชิ้นงาน รวมทั้งสร้างพัฒนางานและวิธีการใหม่

4. จัดการเรียนรู้ได้ ทั้งภายในชั้นเรียน นอกชั้นเรียน โดยจัดในสถานปฏิบัติงาน แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ ฯลฯ ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับสภาพ

ความพร้อมของสถานศึกษา ผู้เรียน และดุลพินิจของผู้สอน โดยคำนึงถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี

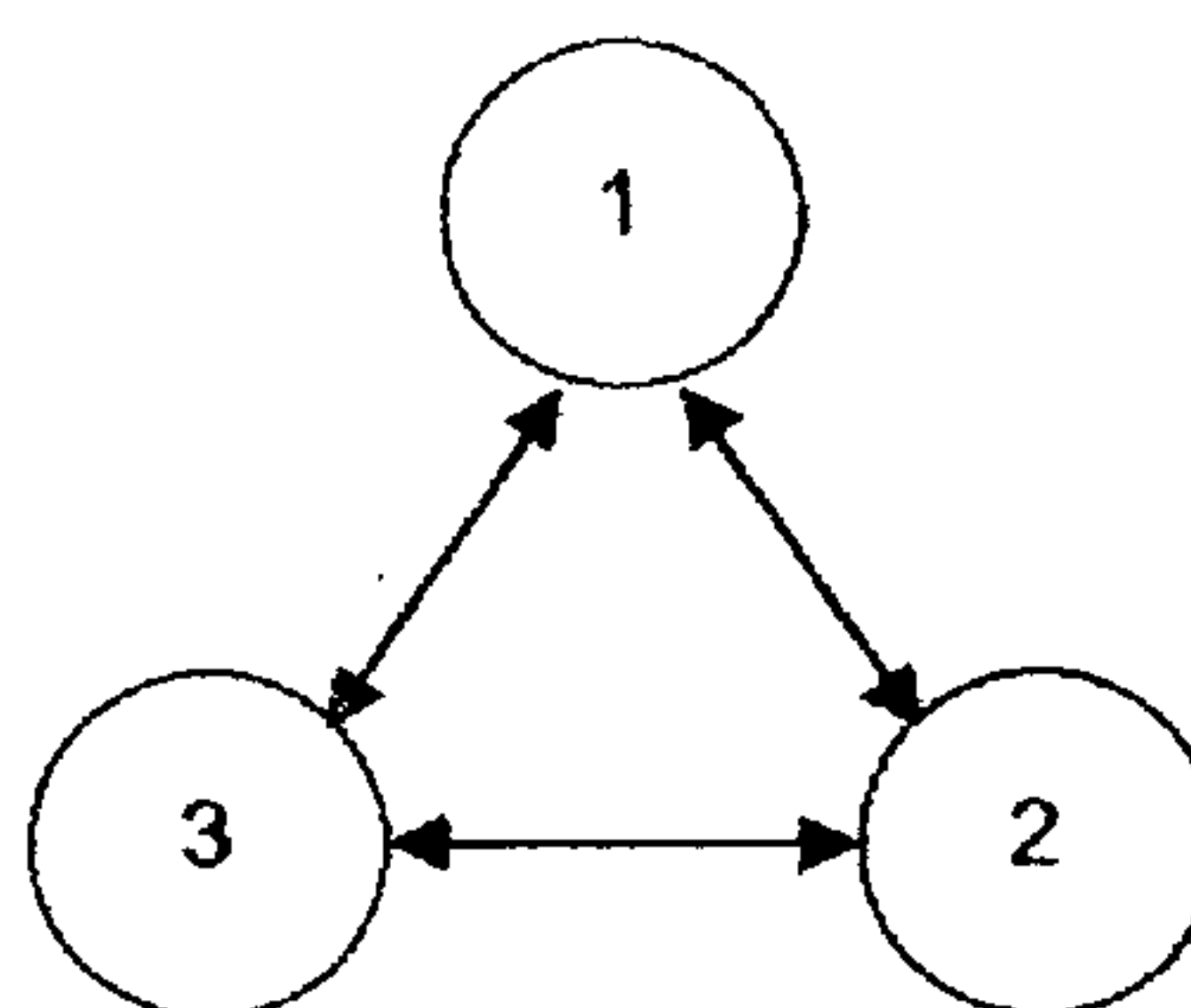
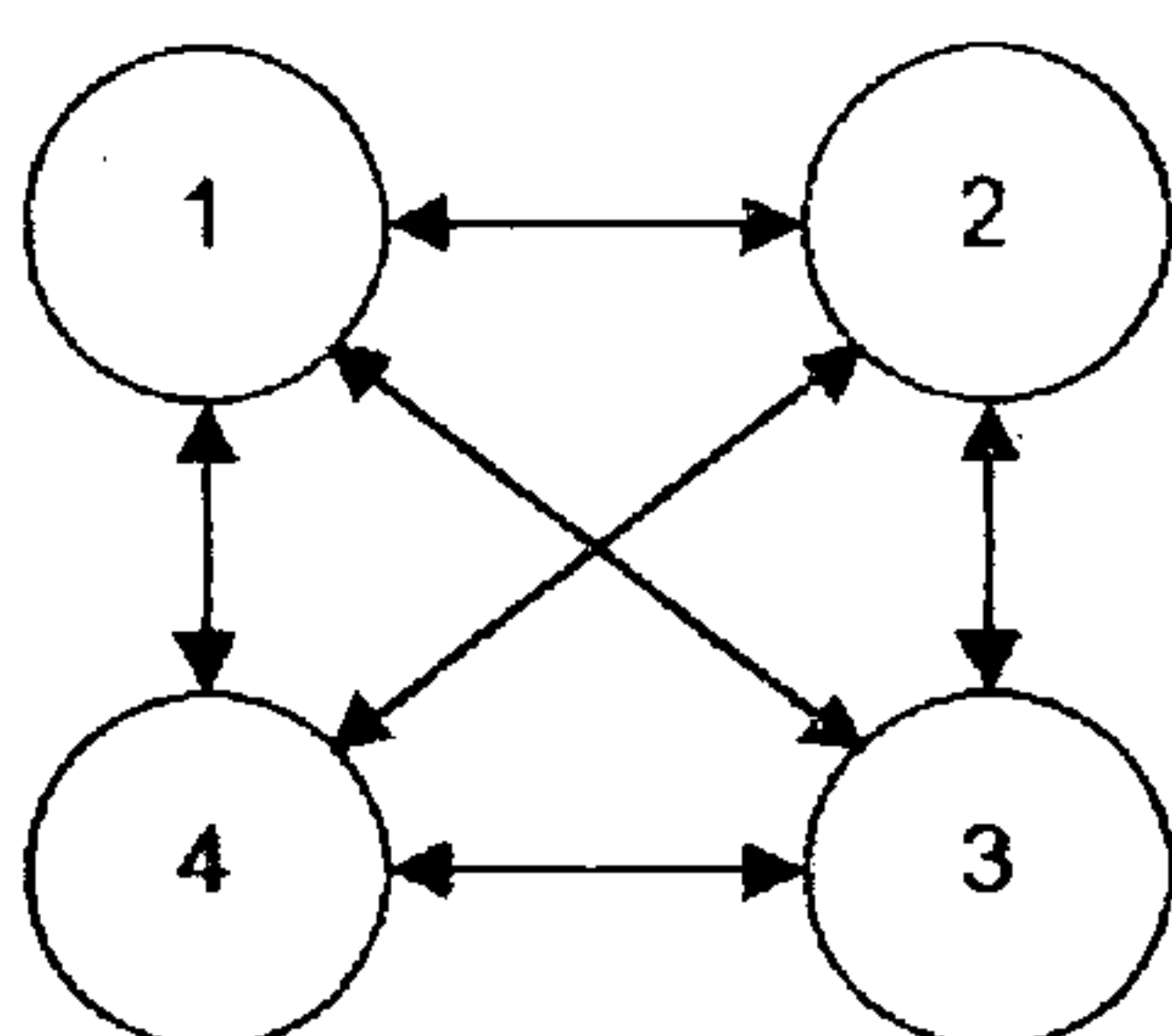
5. จัดการเรียนรู้โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนกำหนดงานที่มีความหมายกับผู้เรียน ซึ่งจะให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ ความสำคัญ เห็นคุณค่า ย่อมทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

6. จัดการเรียนรู้โดยผู้สอนต้องคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ ความพร้อมทางร่างกาย อุนิสัย สติปัญญา และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงเสนอแนะรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
2. การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า
3. การเรียนรู้จากประสบการณ์
4. การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ผู้สอนจะเริ่มต้นจากรูปแบบใดก่อนหลังก็ได้และอาจจัดการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 4 รูปแบบ หรือไม่ครบทั้ง 4 รูปแบบก็ได้ รายละเอียดของแต่ละรูปแบบมีดังนี้

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานจริงๆ มีขั้นตอนอย่างน้อย 4 ขั้นตอน คือ

- 1.1 ขั้นศึกษาและวิเคราะห์
- 1.2 ขั้นวางแผน
- 1.3 ขั้นปฏิบัติ
 - ผู้สอนให้คำแนะนำ
 - ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ

- ผู้เรียนฝึกฝน

1.4 ขั้นประเมิน / ปรับปรุง

2. การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่สนใจจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ จนสามารถสนองแรงงูใจ ใฝ่รู้ของตนเอง ทั้งนี้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเรียบเรียงกระบวนการแสวงหาความรู้เสนอต่อผู้สอนและหรือกลุ่มผู้เรียน

3. การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ครูผู้สอนสร้างกิจกรรม โดยที่กิจกรรมนั้นอาจจะเชื่อมโยงกับสถานการณ์ของผู้เรียน หรือเป็นกิจกรรมใหม่ หรือเป็นสถานการณ์ในชีวิตประจำวันก็ได้

3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจาก ข้อ 3.1 โดยการอภิปรายการศึกษากรณีตัวอย่างหรือการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ฯลฯ

3.3 ผู้เรียนวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรม ว่าเกิดขึ้นจากสาเหตุอะไร

3.4 สรุปผลที่ได้จากข้อ 3.3 เพื่อนำไปสู่หลักการ / แนวคิดของสิ่งที่ได้เรียนรู้

3.5 นำหลักการ / แนวคิดจากข้อ 3.4 ไปใช้กับกิจกรรมใหม่ หรือกิจกรรมอื่น ๆ หรือสถานการณ์ใหม่ต่อไป

อนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้สอนควรดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน (ข้อ 3.1 – 3.5)

4. การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม

เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้มีการเลือกใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ ในการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 20 – 21) เอกสารกระทรวงศึกษาธิการ สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลดังนี้

การวัดผลประเมินผล

เพื่อที่จะทราบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในอดีตการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบซึ่งไม่สามารถสนองเจตนารมณ์การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการหลากหลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องตระหนักว่าการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกันและจะต้องวางแผนไปพร้อมๆ กัน

แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้จะบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนการสอนที่วางไว้ได้ ควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. ต้องวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. วิธีการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. ต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริงและต้องประเมินผลภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่
4. ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่การแปลผลและข้อสรุปที่สมเหตุสมผล
5. การวัดและประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งในด้านของวิธีการวัด โอกาสของการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล

1. เพื่อวินิจฉัยความรู้ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน และเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะได้เต็มตามศักยภาพ
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้แก่ตัวผู้เรียนเองว่าบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้เพียงใด
3. เพื่อใช้ข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบถึงระดับพัฒนาการของการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างแท้จริงของผู้เรียนและครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านตามที่กล่าวมาแล้วจึงต้องวัดและประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic assessment)

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลากหลาย เช่น กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมการปฏิบัติ กิจกรรมสำรวจภาคสนาม กิจกรรมสำรวจตรวจสอบ การทดลอง กิจกรรมศึกษาค้นคว้า กิจกรรมศึกษาปัญหาพิเศษหรือโครงงาน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ในการทำกิจกรรมเหล่านี้ต้องคำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจึงอาจทำงานชิ้นเดียวกันได้เสร็จในเวลาที่แตกต่างกัน และผลงานที่ได้ก็อาจแตกต่างกันด้วย เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมเหล่านี้แล้วก็ต้องเก็บรวบรวมผลงาน เช่น รายงาน ชิ้นงาน บันทึก และรวมถึงทักษะปฏิบัติต่างๆ เจตคติ ความรัก ความซาบซึ้ง กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำและผลงานเหล่านี้ต้องใช้วิธีประเมินที่มี

ความเหมาะสมและแตกต่างกันเพื่อช่วยให้สามารถประเมินความรู้ความสามารถและความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของผู้เรียนได้ การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีการประเมินหลายๆ ด้าน หลากหลายวิธี ในสถานการณ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และต้องประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ข้อมูลที่มากพอที่จะท่อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้

การประเมินลักษณะนี้จะมีประสิทธิภาพเมื่อประเมินการปฏิบัติของผู้เรียนในสภาพจริง ซึ่งประเมินได้จากแฟ้มสะสมงาน การจัดนิทรรศการ การแสดง การทดลอง การบันทึกของผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง การนำเสนอรายงาน วิธีการที่ใช้ประเมินได้แก่ การสังเกตอย่างเป็นระบบและไม่เป็นระบบ รายบุคคลหรือกลุ่ม การทำงานกลุ่ม การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ลักษณะสำคัญของการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

1. การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง มีลักษณะที่สำคัญ คือ ใช้วิธีการประเมินกระบวนการคิดที่ซับซ้อน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิต และกระบวนการที่ได้ผลผลิตมากกว่าที่จะประเมินว่าผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง
 2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนที่ควรส่งเสริมและส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคล
 3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินผลงาน ของทั้งตนเอง และของเพื่อนร่วมห้อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้
 4. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนและการวางแผนการสอนของผู้สอนว่าสามารถตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่
 5. ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้
 6. ประเมินด้านต่างๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
- วิธีการและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
- เพื่อให้การวัดและประเมินผลได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนผลการประเมินอาจจะได้มาจากแหล่งข้อมูลและวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้
1. สังเกตการแสดงออกเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
 2. ชิ้นงาน ผลงาน รายงาน และกระบวนการ
 3. การสัมภาษณ์ (Interview)
 4. บันทึกของผู้เรียน

5. การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู
6. การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ (Practical Assessment)
7. การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance Assessment)
8. แฟ้มผลงาน (Portfolio)
9. การประเมินตนเอง (Self Assessment)
10. การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน (Peer Assessment)
11. การประเมินกลุ่ม (Group Assessment)
12. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัย

รายละเอียดวิธีการวัดผลและประเมินผล

การสังเกต (Observe)

การสังเกตทำให้สามารถเรียนรู้เรื่องราวของผู้เรียนแต่ละคนได้ แต่การสังเกตที่ไม่ได้มีการเตรียมการในรายละเอียดต่างๆ หรือใช้วิธีการที่ไม่ดีก็จะทำให้ขาดความเชื่อมั่นได้ การใช้วิธีการสังเกตโดยตรงทำให้ได้ข้อมูลที่ดี และในการสังเกตจะต้องเลือกว่าจะสังเกตตามกรอบที่กำหนดไว้ หรือไม่ต้องมีกรอบ

การสังเกตตามกรอบ จะประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ต้องกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
2. เครื่องมือที่ใช้บันทึกข้อมูล การสังเกต อาจใช้ตั้งแต่การบันทึกพฤติกรรม (Anecdotal Notebook) จนกระทั่งมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. รายการสังเกตอาจแจ้งให้ผู้เรียนทราบหรือไม่ก็ได้ แต่ผู้สังเกตต้องมีการวางแผนเป็นอย่างดี
4. ต้องเจาะผู้เรียนที่คิดไว้แล้วว่าจะสังเกตใคร

การสังเกตไม่มีกรอบ ควรจะมีลักษณะดังนี้

1. ไม่ต้องระบุจุดประสงค์ของการสังเกต
2. เพียงแต่ใช้เครื่องมือ
3. อาจสังเกตผู้เรียนคนใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะที่สังเกตอาจจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้

การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์เป็นวิธีการที่ดีที่สุด ทำให้รู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในตอนผู้สอนไม่อยู่ในเหตุการณ์ เป็นข้อมูลจากผู้ถูกสัมภาษณ์ และสามารถถามความคิดเห็น การสัมภาษณ์สามารถใช้ได้อย่างกว้างขวาง เช่น อาจสัมภาษณ์ความคิดของผู้เรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน

การวัดผลและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance Assessment)

ความสามารถของผู้เรียนประเมินได้จากการแสดงออกโดยตรงจากการทำงานต่างๆ เป็นสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งเป็นของจริงหรือใกล้เคียงกับสภาพจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานได้จริง โดยประเมินจากกระบวนการทำงาน กระบวนการคิด โดยเฉพาะความคิดขั้นสูง และผลงานที่ได้

ลักษณะสำคัญของการประเมินความสามารถ คือ กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน วิธีการทำงาน ผลสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน และมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน การประเมินความสามารถที่แสดงออกของผู้เรียน ทำได้หลายแนวทางต่างๆ กัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สภาพการณ์ และความสนใจของผู้เรียน ดังนี้

1. มอบหมายงานให้ทำ
2. การกำหนดชิ้นงาน หรืออุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ให้ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบ และกระบวนการทำงาน
3. กำหนดตัวอย่างชิ้นงานให้แล้วให้ผู้เรียนศึกษางานนั้นและสร้างชิ้นงานที่มีลักษณะของการทำงานได้เหมือนหรือดีกว่าเดิม
4. สร้างสถานการณ์จำลองที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียน โดยกำหนดสถานการณ์แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา

การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment)

การประเมินภาคปฏิบัติ คือ การทดสอบความสามารถในการทำงานของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์ และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุดการประเมินภาคปฏิบัติสามารถประเมินได้ 3 ลักษณะ คือ ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต และประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิตผสมกัน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 24) ความสามารถของผู้เรียนประเมินได้จากการแสดงออกโดยตรงจากการทำงานต่างๆ เป็นสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งเป็นของจริงหรือใกล้เคียงกับสภาพจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานได้จริง โดยประเมินจากกระบวนการทำงาน กระบวนการคิด โดยเฉพาะความคิดขั้นสูง และผลงานที่ได้

ลักษณะสำคัญของการประเมินความสามารถคือ กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน วิธีการทำงาน ผลสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน และมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน การประเมินความสามารถที่แสดงออกของผู้เรียน ทำได้หลายแนวทางต่างๆ กัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สภาพการณ์ และความสนใจของผู้เรียน

การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 27-29) กล่าวถึงการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงานว่า การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) เป็นการเก็บรวบรวมและสร้างเอกสารหลักฐาน

เกี่ยวกับผลงานของผู้เรียนที่บ่งบอกถึงความสำเร็จเชิงสมรรถนะเฉพาะด้านที่ได้มีการคัดสรรมาแล้ว

แฟ้มสะสมงานจะแสดงให้เห็นความสามารถ จุดเด่น จุดด้อย ความสำเร็จ และพัฒนาการของผู้เรียน เป็นสิ่งที่บ่งบอกให้ทราบว่าผู้เรียนอยู่ตรงไหน ขั้ไหนและกำลังเดินทางไปทางไหน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยตนเองรู้จักและเข้าใจหลักเกณฑ์ของผลงานที่ดีเป็นอย่างไร

ลักษณะงานที่ให้ผู้เรียนทำ

1. ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกทำผลิตผลตามความถนัดและความสามารถ
2. ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถหลากหลาย
3. ผู้เรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์และทำงานด้วยตนเอง
4. ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นในการใช้เวลาเพื่อปรับปรุงผลิตผล
5. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการทำงาน และเปิดโอกาสให้พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม

หลักการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

1. เป็นการรวบรวมสิ่งที่กำลังดำเนินการอยู่ โดยเก็บรวบรวมเป็นระยะ
2. เป็นการรวบรวมผลงานที่แสดงให้เห็นพัฒนาการระดับต่างๆ ในเชิงคุณภาพ ไม่ใช่ปริมาณ
3. เป็นแนวทางและเป็นสิ่งที่ควบคู่กับการจัดการเรียนรู้
4. เป็นการรวบรวมผลงานที่แสดงลักษณะเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคน
5. มุ่งเน้นในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้
6. ผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็นและประเมินผลร่วมกัน
7. เป็นการรวบรวมเอกสารอย่างหลากหลาย ทั้งที่เป็นตัวอย่างให้เห็นกระบวนการและตัวอย่างที่เป็นผลผลิต

สิ่งที่รวบรวม

1. ตัวอย่างผลงานที่แสดงให้เห็นกระบวนการพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งเน้นกิจกรรมและกระบวนการที่ผู้เรียนใช้
2. ตัวอย่างผลงานผู้เรียนที่เป็นผลผลิตที่ทำสำเร็จแล้ว เช่น โครงงาน ซึ่งแสดงให้เห็นจุดเด่นของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
3. ผลการสังเกตของผู้สอน
4. ข้อมูลที่รวบรวม โดยใช้การวัดผลและประเมินผล
5. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง

ขั้นตอนการประเมินโดยใช้แฟ้มผลงาน

1. วางแผนการจัดทำแฟ้มผลงาน
2. การเก็บรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน
3. คัดเลือกผลงาน
4. การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงานของผู้เรียน
5. การประเมินผลงานของตนเอง
6. ประเมินแฟ้มงานโดยกลุ่ม
7. การประเมินผลงานโดยผู้สอน
8. การจัดนิทรรศการผลงานของผู้เรียน

การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน (Peer Assessment)

เป็นการตัดสินใจโดยให้กลุ่มเพื่อนทำงานร่วมด้วยเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การช่วยเหลือกลุ่ม ความสามารถในการที่จะทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา เกณฑ์อื่นๆ ได้แก่ การค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล การเขียนรายงาน การนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ

การประเมินกลุ่ม (Group Assessment)

ความสามารถที่จะทำงานในฐานะสมาชิกผู้มีประสิทธิภาพของกลุ่ม ถือเป็นทักษะที่สำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทุกกลุ่มวิชาจะต้องเน้นย้ำการทำงานเป็นกลุ่ม มีการจัดความพร้อมอย่างมีคุณภาพ และมีการประเมินผลที่ละเอียดรอบคอบ การทำงานกลุ่มของผู้เรียนจะมีคุณภาพสูงสุด รวมทั้งให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เมื่อมีการปฏิบัติดังนี้

1. จัดบรรยากาศให้เหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียนรับทราบและเข้าใจว่าการทำงานกลุ่มจะให้ผลดีแก่ผู้เรียนอย่างไร ผลงานกลุ่มจะประเมินด้วยวิธีใด
2. แจ้งให้ผู้เรียนทราบว่า งานของกลุ่มจะประเมินผลเมื่อใดการแจ้งล่วงหน้าจะทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับความกดดัน ต้องคอยวิตกกังวลว่าเมื่อใดผู้สอนจึงจะประเมินผล
3. คะแนนที่กำหนดให้ ไม่ควรมากเกินไป เพราะหลักการ ต้องการจะพัฒนาการทำงานร่วมกัน
4. แจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ และบอกเกณฑ์บางส่วนให้พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเพิ่มเติมเกณฑ์ของตนเองได้ จึงค่อยตัดสินใจว่าแต่ละเกณฑ์จะให้คะแนนอย่างไร
5. จัดเวลาให้ผู้เรียนได้มีการสำรวจว่าคุ้มค่าแก่การเรียนรู้หรือไม่ เป็นการให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ผลสำเร็จของตนเอง มีเวลาแยกแยะว่ายังมีจุดใดที่น่าจะทำได้ดียิ่งขึ้นอีก
6. ผู้สอนต้องมั่นใจและกระจ่างชัดเจนว่า สิ่งที่จะประเมิน คือ ผลผลิตจากงานของกลุ่มหรือประเมินผลกระบวนการทำงาน กระบวนการและผลผลิตเป็นคนละเรื่องกัน และจำเป็น

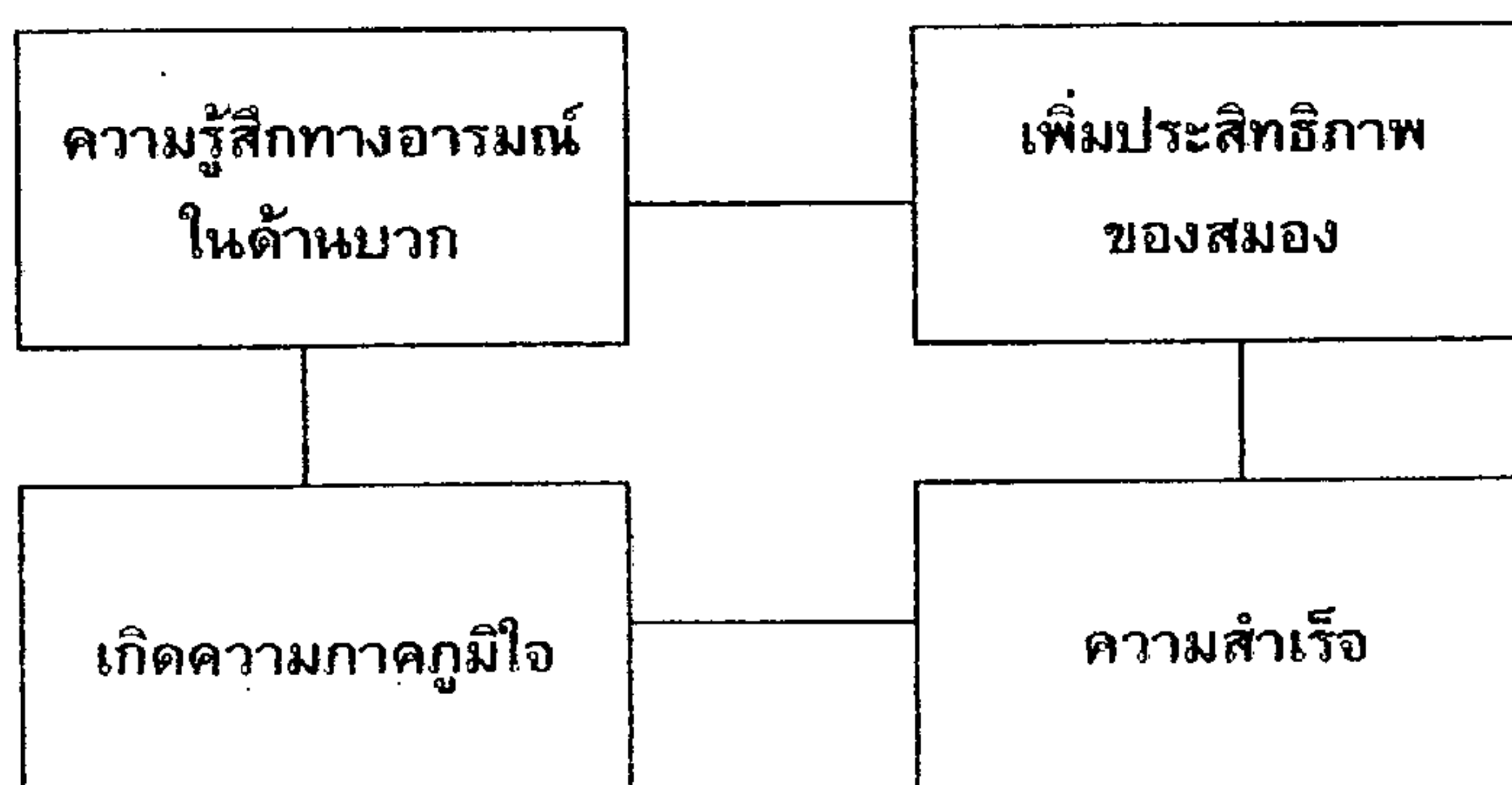
จะต้องมีแนวทางการประเมินที่แตกต่างกัน ในการทำกิจกรรมกลุ่ม บางกิจกรรมใช้การประเมินผลผลิต แต่บางกิจกรรมอาจใช้เพื่อการประเมินผล กระบวนการปฏิบัติเท่านั้น

7. ต้องระวังอันตรายจากการประเมินงานกลุ่มเป็นรายบุคคล เพราะจะนำไปสู่ความรู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจ และการโต้แย้งอย่างรุนแรงได้ ต้องมีการแจ้งเกณฑ์ให้ทราบล่วงหน้า มีการอภิปราย มีข้อตกลง ตั้งแต่แรกเริ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรม การประเมินผลบุคคลควรจะทำต่อเมื่อผู้เรียนทั้งกลุ่มได้รับการพัฒนาความมั่นใจและความเชื่อถือ

8. พิจารณาวิธีการจัดกลุ่ม จะให้ผู้เรียนเลือกเข้ากลุ่มเองหรือไม่ (มีแนวโน้มที่จะเลือกเข้ากลุ่มเก่ง) หรือจะใช้การสุ่มจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม เพื่อให้แต่ละความสามารถในกลุ่ม (วิธีนี้จะได้ผลดีสำหรับงานที่ใช้เกณฑ์วัดย่อยๆ ซึ่งอาจมีการหมุนเวียนสมาชิกกลุ่ม) หรือผู้สอนต้องการจัดผู้เรียนให้สมดุลทุกกลุ่ม เพื่อผลประโยชน์ ความรู้ ความสามารถและทักษะของผู้เรียน วิธีการนี้มีประโยชน์เพื่อจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ แต่ต้องการทักษะการประสานงานที่สูงมากในการจัดการ

การประเมินตนเอง (Self Assessment)

ในการเสนอผลงาน ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนมีการประเมินตนเอง ทั้งด้านความคิด และด้านความรู้สึก โดยให้ผู้เรียนได้พูดถึงงานของตน มีขั้นตอนกระบวนการทำอย่างไร มีจุดบกพร่อง จุดดีตรงไหน ผู้เรียนได้ความรู้อะไรบ้าง และผู้เรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่องานที่ทำ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้เพื่อนๆ ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์งานของผู้เรียนอันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจ

การเขียนรายงาน (Self-Report)

เป็นการให้ผู้เรียนเขียนรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง เหมือนการสัมภาษณ์ เพียงแต่ไม่มีคนคอยตั้งคำถาม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 32) เอกสารกระทรวงศึกษาธิการ สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงแหล่งเรียนรู้ ซึ่งมีความจำเป็นในการเรียนการสอน

แหล่งการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้เรียนผู้สอนสามารถศึกษาหาความรู้ หรือเรียนรู้จากแหล่งความรู้ที่มีอยู่ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ ประสบความสำเร็จในงาน / อาชีพที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ฯลฯ
2. แหล่งวิทยากร ได้แก่ สถาบัน องค์กร หน่วยงาน ห้องสมุด ศูนย์วิชาการทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งให้บริการความรู้ในเรื่องต่างๆ
3. สถานประกอบการ สถานประกอบวิชาชีพอิสระ โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานวิจัยในท้องถิ่น ซึ่งให้บริการความรู้ฝึกอบรมเกี่ยวกับงาน และวิชาชีพต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น
4. ทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม เช่น อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ
5. สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์ ฯลฯ
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดี-รอม วีซีดี วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ฯลฯ

5. ปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

5.1 ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 5 – 16) กระทรวงศึกษาธิการได้ศึกษาปัญหาที่ครู ผู้สอนจะต้องนำเนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปใช้สอน ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีเนื้อหาตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ปัญหาที่นำเนื้อหาสาระไปจัดทำกำหนดการสอน วางแผนการสอน เพื่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ของท้องถิ่นมีเนื้อหาสาระกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี และมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

เข้าใจความหมายความสำคัญประโยชน์หลักการ วิธีการ ขั้นตอน กระบวนการทำงาน การจัดการและสามารถทำงานตามขั้นตอน

เลือก ใช้ เก็บบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน

มีความคิดริเริ่มในการทำงาน

ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม อดทน

ใช้พลังงาน ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน

สามารถวิเคราะห์งาน วางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผนและประเมินการดำเนินงาน

สามารถทำงานในฐานะผู้นำ / สมาชิกกลุ่มและสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม

สามารถค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานจากแหล่งความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ

สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม

มีความตั้งใจ เอาใจใส่และทำงานจนสำเร็จ พอใจและยอมรับการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข มีกิริยาเรียบร้อยในการทำงานด้วยความประณีตรอบคอบ ปลอดภัยและสะอาด

สาระที่ 2 การอาชีพ

เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

เข้าใจหลักการและมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพสุจริตให้มีคุณภาพ

เห็นแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนางานอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการ และความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการเชิงกลยุทธ์ ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการออกแบบ และการใช้เทคโนโลยี

เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี

เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ออกแบบ และสร้างสิ่งของเครื่องใช้อย่างถูกวิธีและปลอดภัย ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขประเมินผล และนำเสนอแนวคิด

เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในท้องถิ่นทั้งด้านคุณภาพ ความเหมาะสม การเป็นที่ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อการใช้งาน และเลือกใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และมีผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

เห็นความสำคัญของข้อมูลและแหล่งข้อมูล

รวบรวมข้อมูลที่สนใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เชื่อถือได้

จัดเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในรูปแบบต่างๆ

รู้จักชื่อ และหน้าที่ของอุปกรณ์พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์

เข้าใจขั้นตอนการใช้งานคอมพิวเตอร์

ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งข้อมูล

นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม

เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการแก้ปัญหา

ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการหรืองานที่ทำในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหา การสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริต อย่างมีความเข้าใจ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์วางแผน เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน

สรุป ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีปัญหาด้านการจัดทำหลักสูตร ปัญหาครูในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหานำเนื้อหาอาชีพในท้องถิ่นมาเพิ่มเติมหลักสูตรแกนกลางเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาการจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ปัญหาการจัดเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับช่วงชั้น ระดับชั้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาเนื้อหาสาระที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ประกอบอาชีพได้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5.2 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 : 19 – 20) ปัญหาที่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
2. การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า
3. การเรียนรู้จากประสบการณ์
4. การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม

ปัญหาในการจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ผู้สอนจะเริ่มต้นจากรูปแบบใดก่อนหลังก็ได้และอาจจัดการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 4 รูปแบบ หรือไม่ครบทั้ง 4 รูปแบบก็ได้ รายละเอียดของแต่ละรูปแบบ มีดังนี้

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานจริงๆ มีขั้นตอนอย่างน้อย 4 ขั้นตอน คือ

- 1.1 ขั้นศึกษาและวิเคราะห์
- 1.2 ขั้นวางแผน
- 1.3 ขั้นปฏิบัติ

- ผู้สอนให้คำแนะนำ
- ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ
- ผู้เรียนฝึกฝน

- 1.4 ขั้นประเมิน / ปรับปรุง

2. การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่สนใจจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ จนสามารถสนองแรงจูงใจ ใฝ่รู้อย่างตนเอง ทั้งนี้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเรียบเรียงกระบวนการแสวงหาความรู้เสนอต่อผู้สอนและหรือกลุ่มผู้เรียน

3. การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ครูผู้สอนสร้างกิจกรรม โดยที่กิจกรรมนั้นอาจจะเชื่อมโยงกับสถานการณ์ของผู้เรียน หรือเป็นกิจกรรมใหม่ หรือเป็นสถานการณ์ในชีวิตประจำวันก็ได้

3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจาก ข้อ 3.1 โดยการอภิปรายการศึกษากรณีตัวอย่างหรือการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ฯลฯ

3.3 ผู้เรียนวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรม ว่าเกิดขึ้นจากสาเหตุอะไร

3.4 สรุปผลที่ได้จากข้อ 3.3 เพื่อนำไปสู่หลักการ / แนวคิดของสิ่งที่ได้เรียนรู้

3.5 นำหลักการ / แนวคิดจากข้อ 3.4 ไปใช้กับกิจกรรมใหม่ หรือกิจกรรมอื่น ๆ หรือสถานการณ์ใหม่ต่อไป

อนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้สอนควรดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน (ข้อ 3.1 – 3.5)

4. การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม

เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้มีการเลือกใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ ในการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ

บลูม (Bloom, S.B. 1976) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) คือ ผลการเรียนรู้ที่เป็นความสามารถทางสมอง พฤติกรรมประเภท ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล

2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) คือ ผลของการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงด้านความรู้สึก พฤติกรรมประเภท ความรู้สึก ความสนใจ ทศนคติ การประเมินค่าและค่านิยม

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) คือ ผลของการเรียนรู้ที่เป็นความสามารถด้านการปฏิบัติ พฤติกรรมประเภท การเคลื่อนไหว การกระทำ การปฏิบัติงาน การมีทักษะและความชำนาญ

นิรมล ศตวุฒิ. (2545 : 64) กิจกรรมการเรียนรู้ คือ เนื้อหาหลักสูตรในส่วนที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียน เป็นสื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ หรือเนื้อหาวิชา และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้เรียนได้ลงมือทำและเรียนรู้จากการกระทำหรือการปฏิบัติ

สรุป ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สรุปปัญหาดังนี้ ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ปัญหาการวางแผนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการสอนบันทึกการสอน ปัญหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ปัญหาภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งประกอบการ ปัญหาแหล่งศึกษานอกชั้นเรียน ปัญหาสภาพห้องเรียน สถานที่ สถานศึกษา ปัญหาการมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของบุคคล ผู้ปกครอง สถานประกอบการ

5.3 ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

สมบุรณ์ สงวนญาติ. (2534 : 43 – 44) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีสอน และกิจกรรมซึ่งได้นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน

อำภร บุญช่วย. (2537 : 98) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนที่ใช้กันมาก คือภาษาพูด และภาษาเขียน ต่อมาได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ ในปัจจุบันพบว่า มีสื่อการเรียนการสอนมากมายหลายชนิด เพราะถือว่าสื่อการเรียนการสอน คือมือที่สามของครู ดังนั้นบทบาทของสื่อการเรียนการสอนในบทเรียนจึงเป็นตัวกลางในการให้ข้อมูลความรู้ หรือสิ่งบอกกล่าวแก่ผู้เรียน แต่การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้ผล สื่อนั้นต้องตรงกับจุดประสงค์เนื้อหาและกิจกรรมของบทเรียน

นวลจิตต์ เขาวกิตพิพงศ์. (2544 : 27) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนที่ดีจะต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงกับที่จุดประสงค์การสอนระบุไว้โดยง่ายในเวลาที่สุดเร็ว สื่อการสอนมีหลายแบบครูต้องรู้จักเลือกใช้ให้เหมาะกับโอกาสในการจัดการเรียนการสอน

จินตนา ไบกาชุย. (2536 : 11) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนว่า คือ เครื่องมือหรือวัสดุที่จัดทำ ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะ กระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่างๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สรุป ปัญหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน คือ ปัญหาที่เกิดจากการเครื่องมือและตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ เครื่องมือการกิจกรรม ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงกับที่

จุดประสงค์ ปัญหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี สรุป
 ปัญหาได้ดังนี้ ปัญหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน
 ปัญหานักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาสื่อและอุปกรณ์การ
 เรียนการสอนไม่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาสื่อและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการ
 เรียนการสอนมีสภาพชำรุดใช้การไม่ได้ ปัญหาสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

5.4 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ตำรา บัณฑิต (2531 : 227) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใด
 สิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นตัววัดในด้านปริมาณ หรือคุณภาพก็ได้ การวัดในด้านปริมาณได้แก่ การวัด
 ความยาว ความกว้าง ความสูง น้ำหนัก ปริมาณ ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนในด้านคุณ
 ภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาวน์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ การประเมินผล
 หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อเป็นประโยชน์ใน
 การประเมินค่าและตัดสินใจ

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541 : 63) การประเมินจากสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินจากสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นการประเมินทักษะการคิดอย่าง
 ชับซ้อน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออก รวมถึงวิธีการปฏิบัติและผลการ
 ปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน

นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์. (2544 : 27) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คือการตรวจสอบ
 สอบผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้พุทธิพิสัยใช้
 แบบทดสอบวัดได้แต่การเรียนรู้จิตพิสัยใช้แบบทดสอบวัดได้ แต่การเรียนรู้จิตพิสัยและทักษะ
 พิสัยต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน และการสังเกตที่ดีจะต้องมีเป้าหมาย ครูต้องรู้ว่า
 จะสังเกตอะไร และเมื่อสังเกตได้แล้วพฤติกรรมที่สังเกตได้นั้นมีความหมายอย่างไร สิ่งที่ครูต้อง
 เตรียมการไว้ล่วงหน้า คือ แบบแผนที่จะได้เป็นหลักในการสังเกตเรียกว่าแบบสังเกตพฤติกรรม

นิรมล ศตวุฒิ. (2545 : 77) กล่าวถึงการประเมินผล โดยแยกประเภทของการประเมิน
ผล ดังนี้

การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced Evaluation) ในการประเมินผลการ
 เรียนจะใช้การประเมินผลอิงกลุ่มในกรณีเมื่อต้องการ ดังนี้

- บอกความสามารถของผู้เรียนว่าเรียนรู้ได้มากแค่ไหน ทำได้มากแค่ไหน โดย
 เปรียบเทียบกับผู้เรียนในกลุ่มด้วยกัน
- เปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนว่าคนหนึ่งดีกว่าหรือด้อยกว่าอีกคนหนึ่ง
- เรียงลำดับความสามารถของผู้เรียน

การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced Evaluation) การประเมินผลแบบ
 อิงเกณฑ์จะใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

- เปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ทั้งด้านความรู้และเจตคติ
- ค้นหาว่าผู้เรียนถึงขั้นรู้รอบแล้วหรือยัง
- ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนว่ามีพัฒนาการไปสู่ขั้นรู้รอบมากน้อยแค่ไหน

การประเมินผลเป็นระยะ (Formative Evaluation) การประเมินผลเป็นระยะรวบยอดเป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างเรียนเพื่อแก้ไขปรับปรุงจุดบกพร่องได้ทันที และเสริมจุดเด่นของผู้เรียนได้รวดเร็วเช่นกัน

การประเมินรวบยอด (Summative Evaluation) การประเมินรวบยอดเป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนตอนปลายภาคเรียนเพื่อพิจารณาการรู้รอบ ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาความรู้ และประสบการณ์แต่ละส่วนเป็นภาพรวม และการนำเนื้อหาความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

นิรมล ศตวุฒิ. (2545 : 11) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วยแนวทางหรือวิธีการวัดผลและประเมินผลว่าผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์กลุ่มวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วหรือยัง รวมถึงระยะเวลาการประเมินผล

สรุป ปัญหาการวัดผลและประเมินผลเป็นปัญหาในกระบวนการที่ทำให้ทราบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ผลอย่างไร ปัญหาการวัดผลประเมินผลวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี แยกย่อยปัญหาได้ ดังนี้ ปัญหาไม่สามารถวัดและประเมินผลตามเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนการสอน ปัญหาไม่มีเครื่องมือการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ปัญหามาตรฐานเครื่องมือวัดผลประเมินผล ปัญหาผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล ปัญหาการแจ้งผลการวัดผลประเมินผลแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

มีงานศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีปัญหาการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาสาระวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ดังนี้

✓ ดำรง อินทร์ปิ่น. (2536) ได้ทำการวิจัยปัญหาการสอนและการบริหารการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานเกษตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โดยรวมมีปัญหาปานกลาง มีปัญหามากด้านสื่อการสอนเกี่ยวกับเครื่องมืองานเกษตรไม่เพียงพอ ขาดแคลน

โสตทัศนูปกรณ์ขาดข่าวสารข้อมูล และขาดแคลนวัสดุฝึกงาน เปรียบเทียบปัญหาในทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

✓ แสง แกลงศรี. (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน งานเกษตร ของครูผู้สอนงานเกษตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนครูส่วนใหญ่ เห็นว่า เนื้อหาไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เนื้อหาไม่เหมาะสมกับเวลา และไม่ละเอียด ยากต่อการนำไปใช้สอน ครูผู้สอนขาดความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการเกษตร มีงาน รับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาเตรียมการสอน และพบข้อเสนอในการแก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนว่า ควรจะกำหนดเนื้อหา และหลักสูตร ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ ของท้องถิ่น ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง

ธาดา รอดสวัสดิ์. (2538) ได้ทำการวิจัยสภาพปัญหา และความต้องการ การ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการศึกษาที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐาน อาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านเนื้อหากลุ่มงานและพื้น ฐานอาชีพ ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านโรงฝึกงาน สถานฝึกปฏิบัติ และเครื่องมือในการสอน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ปัญหาการจัดการ เรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้ ปฏิบัติการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านโรงฝึกงาน สถานฝึกปฏิบัติ และ เครื่องมือในการสอน มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการใช้หลักสูตร ด้านเนื้อหากลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพด้านการวัดผลและการประเมินผลมีปัญหาในระดับน้อย ปัญหาการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาใน ระดับปานกลาง แต่โรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาในระดับน้อย

✓ ปราณี แป้นแก้ว. (2539) ได้ทำการวิจัยปัญหาการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1 – 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผล การวิจัยพบว่าตัวแปรเพศ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน วุฒิต่างการศึกษาวิชาเอก ทางวิชาชีพ และวิชาเอกอื่น มีปัญหาการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 – 4 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาแตกต่างกัน ด้านประสบการณ์การสอนมีปัญหาการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 4 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อัจฉรา จิตรวงศนันท์. (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัด

นาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ สาเหตุเพราะมีงานรับผิดชอบหลายด้าน โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนเนื้อหาในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพตามความต้องการ เนื้อหางานเลือกที่สอน คือ งานสวนและงานอุตสาหกรรมในท้องถิ่น เพราะเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดหาสื่อโดยจัดซื้อด้วยงบประมาณประจำปี และมีหน่วยงานภายนอกช่วยเหลือบ้าง การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่วัดผลและประเมินผลโดยใช้วิธีซักถาม และทำแบบทดสอบเป็นหลัก ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ครูรับภาระงานหลายด้าน ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ขาดงบประมาณ ขาดเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น และขาดการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และขาดเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล ความต้องการช่วยเหลือ ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผนการสอน ด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการความช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และความรู้พื้นฐานด้านอาชีพ สำหรับเนื้อหาที่ต้องการ ได้แก่ งานเกษตร เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว งานบ้าน เช่น การประกอบอาหาร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 147 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนประชากร 240 คน โดยใช้ตารางตัวเลขของ สมบูรณ์ ชิตพงษ์ เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีความเชื่อมั่น 95 %

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี 4 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี 4 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาลักษณะ รูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สัมภาษณ์ครู อาจารย์ที่สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนนำร่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

3. นำปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 จากการสัมภาษณ์ และที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ เสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตลอดจนวิเคราะห์ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเข้าใจและการใช้ภาษา เพื่อให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพพรรณ แพทย์พิสุทธิ

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย

5.3 นายราย จันทร์กลัด ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อบุญ จังหวัดเพชรบุรี

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนนำทดลอง (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

7. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) โดยใช้สูตรของ ครอนบาค (Cronbach)

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างสมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาขอความเห็นชอบเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2

2. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยรวบรวมด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดลงรหัส เพื่อคำนวณค่าสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Sciences)

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Sciences) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์
2. วิเคราะห์สถานภาพของประชากร ที่ตอบแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด หรือไม่มีปัญหา

4. นำแบบสอบถามแจกแจงความถี่ตามจำนวนผู้ตอบในแต่ละด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม โดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 215)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H, \bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ
	S_H^2, S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ
	N_H, N_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 215)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (t – test for independent samples) เมื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2)

ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้สูตร(ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 :102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 112)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงนำมาทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ Tukey - Kramer Test ใช้สูตร

$$qTK = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{MS_E \left[\frac{\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}}{2} \right]}}$$

เมื่อ qTK แทน ค่าวิกฤต
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2
 N_1, N_2 แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มที่ 1, 2
 MS_E แทน Mean Square Error

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์และการแปลผลวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 4 รวบรวมปัญหาเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยนำเสนอในรูปความถี่ และร้อยละ ปรากฏผลดัง ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	57	38.80
หญิง	90	61.20
รวม	147	100.00
2. วุฒิการศึกษา **		
ต่ำกว่าปริญญาตรี หรืออนุปริญญา	10	6.80
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	134	91.20
สูงกว่าปริญญาตรี	3	2.00
รวม	147	100.00
3. ประสบการณ์ในการสอน		
น้อยกว่า 20 ปี	61	41.50
มากกว่า 20 ปี	86	58.50
รวม	147	100.00
4. ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	75	51.00
ขนาดกลาง	48	32.70
ขนาดใหญ่	24	16.30
รวม	147	100.00

** ข้อมูลวุฒิการศึกษาไม่นำข้อมูลไปวิเคราะห์

จากตาราง 1 แสดงว่าครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 20 ปี และสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

เป็นการวิเคราะห์ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยนำเสนอในรูปค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏดังตาราง 2 - 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.33	0.59	น้อย
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.32	0.63	น้อย
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.72	0.69	ปานกลาง
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	2.38	0.69	น้อย
รวม	2.43	0.56	น้อย

จากตาราง 2 แสดงว่า ปัญหาการสอนของครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีโดยรวมมีระดับปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีระดับปัญหปานกลาง ส่วนด้านอื่นมีระดับปัญหาน้อย

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่ครอบคลุมหลักสูตร	2.52	0.99	น้อย
2. เวลาเรียน ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา	2.60	1.06	น้อย
3. เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมากเกินไป	2.97	1.02	ปานกลาง
4. ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระวิชา	2.50	0.97	น้อย
5. เนื้อหาสาระวิชาไม่เกี่ยวข้อง กับอาชีพในท้องถิ่น	2.59	1.05	น้อย
6. เนื้อหาสาระวิชาไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้	2.28	0.96	น้อย
7. เนื้อหาสาระวิชาไม่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	2.18	0.87	น้อย
8. ไม่สามารถนำเนื้อหาสาระไปจัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้	2.02	0.88	น้อย
9. เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี น้อยเกินไป	2.48	0.86	น้อย
10. เวลาเรียนมากเกินไป สำหรับเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.29	0.90	น้อย
11. เนื้อหาสาระไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดผล ประเมินผลได้	2.16	0.91	น้อย
12. เนื้อหาสาระไม่สามารถดำเนินการวัดผลประเมินผลได้	1.97	0.81	น้อย
13. เนื้อหาสาระกับสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่สัมพันธ์กัน	2.20	0.95	น้อย
14. เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน	1.92	0.90	น้อย
รวม	2.33	0.59	น้อย

จากตาราง 3 แสดงว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมมีปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมากเกินไป มีระดับปัญหาปานกลาง ส่วนข้ออื่นมีระดับปัญหาน้อย

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรม การเรียนการสอน	2.03	0.86	น้อย
2. ชุมชนไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.63	1.02	ปานกลาง
3. การจัดทำแผนการสอน และเตรียมการสอนไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	2.31	0.83	น้อย
4. สภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.47	1.06	น้อย
5. สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสม	2.47	1.07	น้อย
6. ผู้เรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน	2.23	1.05	น้อย
7. กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีใช้เวลาจัดมากเกินไป	2.40	1.00	น้อย
8. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ	2.61	0.95	ปานกลาง
9. กิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถวัดผลประเมินผลได้	2.01	0.81	น้อย
10. มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริม นอกห้องเรียน	2.44	1.07	น้อย
รวม	2.32	0.63	น้อย

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
11.	ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน	2.25	0.91	น้อย
12.	กิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้	2.40	0.93	น้อย
13.	ผู้เรียนไม่สนใจกิจกรรมการเรียนการสอน	2.15	0.92	น้อย
14.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ทั่วถึงผู้เรียน	2.10	0.92	น้อย
รวม		2.32	0.63	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมมีระดับปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อชุมชนไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และข้อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระมีระดับปัญหาปานกลาง ส่วนข้ออื่นมีระดับปัญหาน้อย

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. สื่อและอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.62	0.94	ปานกลาง
2. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอใน การจัดการเรียนการสอน	3.07	1.07	ปานกลาง
3. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	2.53	0.90	น้อย
4. สื่อและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียนการสอน มีสภาพชำรุด	2.87	0.99	ปานกลาง
5. สื่อและอุปกรณ์ในท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับเนื้อหา สาระ	2.70	1.02	ปานกลาง
6. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย	2.91	1.04	ปานกลาง
7. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ไม่เพียงพอกับผู้เรียน	3.20	1.06	ปานกลาง
8. ผู้สอนต้องมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน	2.80	1.00	ปานกลาง
9. นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ การเรียนการสอน	2.78	1.00	ปานกลาง
10. ใช้สื่อและอุปกรณ์ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ในการจัดการเรียนการสอน	2.56	0.87	น้อย
11. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น	2.16	0.77	น้อย
12. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ	2.24	0.89	น้อย
13. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการ สอน	3.07	1.03	ปานกลาง
14. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ ไม่สอดคล้องเนื้อหาสาระ	2.55	1.01	น้อย
รวม	2.72	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยรวมมีระดับปัญหาปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อสื่อและอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ข้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน ข้อสื่อและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียนการสอนมีสภาพชำรุด ข้อสื่อและอุปกรณ์ในห้องถิ่นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ข้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย ข้อสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับผู้เรียน ข้อผู้สอนต้องมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ข้อนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน ข้อขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน มีระดับปัญหาปานกลาง ส่วนข้ออื่นมีระดับปัญหาน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. วัดผลและประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหาสาระวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.26	0.81	น้อย
2. เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่เหมาะสมกับผู้เรียน	2.31	0.80	น้อย
3. เพื่อนนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการวัดผล ประเมินผลผู้เรียน	2.18	0.78	น้อย
4. ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการวัดผล ประเมินผลผู้เรียน	2.46	0.99	น้อย
5. มีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลคุณภาพผู้เรียน	2.24	0.93	น้อย
6. มีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล ด้านทัศนคติ	2.63	0.99	ปานกลาง
7. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการวัดผล ประเมินผล	2.45	0.81	น้อย
8. นำผลการประเมินไปพัฒนาการเรียนการสอน ไม่ได้	2.28	0.86	น้อย
9. เครื่องมือการวัดผลประเมินผลไม่เหมาะสมในการ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.37	0.91	น้อย
10. เครื่องมือวัดผลประเมินผลขาดความเที่ยงตรง	2.48	0.87	น้อย
11. มีปัญหาในการกำหนดเกณฑ์ วัดผลประเมินผล	2.50	0.88	น้อย
12. จัดการวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติได้ ไม่ครบถ้วน	2.46	0.92	น้อย
13. วัดผลประเมินผลได้ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้	2.31	0.91	น้อย
14. เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่ครอบคลุมความรู้ ความสามารถของผู้เรียน	2.41	0.87	น้อย
รวม	2.38	0.69	น้อย

จากตาราง 6 แสดงว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมมีปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อมีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลด้านทัศนคติมีระดับปัญหปานกลาง ส่วนข้ออื่นมีระดับปัญหาน้อย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

เป็นการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ขนาดโรงเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยดังแสดงในตาราง 7 -11

3.1 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกัน

ปัญหาการสอนของครู วิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปี ที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี	ชาย (N=57)			หญิง (N=90)			t	P-Value
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา		
1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.39	0.60	น้อย	2.29	0.58	น้อย	0.96	0.92
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.46	0.70	น้อย	2.22	0.57	น้อย	2.15	0.17
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.84	0.74	ปานกลาง	2.64	0.65	ปานกลาง	1.69	0.26
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	2.48	0.68	น้อย	2.31	0.69	น้อย	1.47	0.88
รวม	2.54	0.59	น้อย	2.37	0.54	น้อย	1.84	0.28

จากตาราง 7 แสดงว่าครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมและรายด้านต่างกัน ไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.3 ทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน ปรากฏผล ดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

ปัญหาการสอนของครู วิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปี ที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี	น้อยกว่า 20 ปี (N=61)			มากกว่า 20 ปี (N=86)			t	P-Value
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ปัญหา		
1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการ งานอาชีพและเทคโนโลยี	2.37	0.61	น้อย	2.30	0.58	น้อย	0.74	0.95
2. ด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน	2.30	0.61	น้อย	2.33	0.66	น้อย	0.30	0.67
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การ เรียนการสอน	2.74	0.70	ปานกลาง	2.70	0.69	ปานกลาง	0.40	0.60
4. ด้านการวัดผลและประ เมินผลการเรียนการสอน	2.40	0.73	น้อย	2.36	0.66	น้อย	0.31	0.26
รวม	2.45	0.56	น้อย	2.42	0.57	น้อย	0.33	0.76

จากตาราง 8 แสดงว่าประสบการณ์ในการสอน ของครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกัน ปรากฏผล ดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการสอนของครู วิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1 ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.24	0.57	น้อย	2.42	0.58	น้อย	2.42	0.64	น้อย
2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	2.19	0.63	น้อย	2.40	0.63	น้อย	2.54	0.58	น้อย
3 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอน	2.63	0.71	ปานกลาง	2.85	0.66	ปานกลาง	2.71	0.67	ปานกลาง
4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	2.29	0.67	น้อย	2.50	0.65	น้อย	2.41	0.81	น้อย
รวม	2.34	0.56	น้อย	2.54	0.55	น้อย	2.52	0.57	น้อย

จากตาราง 9 แสดงว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมมีระดับปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอนมีระดับปัญหาปานกลาง ส่วนด้านอื่นมีระดับปัญหาน้อย

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีตามขนาดโรงเรียน

	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงาน อาชีพและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	2	1.25	0.627	1.782	0.172
	ภายในกลุ่ม	144	50.63	0.352		
	รวม	146	51.89			
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.81	1.408	3.578*	0.030
	ภายในกลุ่ม	144	56.66	0.394		
	รวม	146	59.48			
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.48	0.743	1.544	0.217
	ภายในกลุ่ม	144	69.28	0.481		
	รวม	146	70.77			
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.32	0.663	1.383	0.254
	ภายในกลุ่ม	144	69.06	0.480		
	รวม	146	70.38			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.49	0.749	2.366	0.097
	ภายในกลุ่ม	144	45.59	0.317		
	รวม	146	47.09			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ตามขนาดโรงเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการ
งานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่ามีปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีตามขนาดโรงเรียน มีปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนแตกต่างกันในรายคำใดบ้าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคำโดยใช้วิธีของ Tukey ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดโรงเรียน		
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	การสอน	2.19	2.40	2.54
ขนาดเล็ก	2.19	-	0.21	0.35*
ขนาดกลาง	2.40		-	0.14
ขนาดใหญ่	2.54			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่าปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ตามขนาดโรงเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาด้านอื่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

เป็นการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน จากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถาม นำเสนอในรูปความถี่

ตาราง 12 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี จากแบบสอบถามปลายเปิดด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน

ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ความถี่ ในจังหวัดเพชรบุรี	
ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	
1. สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเนื้อหาสาระมาก	11
2. เนื้อหาสาระมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติมากไป	8
3. มีปัญหาการจัดทำเนื้อหาสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	5
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	
1. มีปัญหาในการจัดทำแผนการสอน	9
2. กิจกรรมมากเกินไปเวลามีน้อย	4
3. สอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีปัญหา	2
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	
1. ไม่มีสื่อและอุปกรณ์การสอน	12
2. งบประมาณการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย	11
3. ใช้เวลาจัดทำสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมาก	5
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน	
1. ทำแบบประเมินให้สถานศึกษา	3
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประเมินผู้เรียน	2

จากตาราง 12 ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใน จังหวัดเพชรบุรีมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระการเรียนรู้การทำงาน อาชีพและเทคโนโลยีเนื้อหาสาระมีมากเนื้อหาสาระมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติมากและมีปัญหาในการ จัดทำเนื้อหาสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน มีปัญหาในการจัดทำแผนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไปมีเวลาสอนน้อย มีปัญหาการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอน ไม่มีสื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน งบประมาณการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอนน้อย ใช้ เวลาในการจัดทำสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอนมาก
4. ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน หน่วยงานระดับสูง กว่าสถานศึกษาควรทำแบบวัดผลประเมินให้สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประเมิน ผู้เรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้การสอน และปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะในการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และ เขต 2

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยทำให้ทราบปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นำผลการวิจัยปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปัญหา ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 240 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกัน ระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างและความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 147 คน ตาม ตารางของ สมบูรณ์ ชิตพงษ์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 240 คน (18 กรกฎาคม 2546. เก็บข้อมูล)

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างและความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 147 คน ตามตารางของ สมบูรณ์ ชิตพงษ์ หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างครบ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ตัวเลือก ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี 4 ด้านประกอบด้วย

1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 14 ข้อ
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวน 14 ข้อ
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2
2. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยรวบรวมด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดลงรหัสเพื่อคำนวณค่าสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Sciences) ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล คือวันที่ 8 กรกฎาคม ถึง 18 กรกฎาคม 2546 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 147 ชุด ซึ่งได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ 147 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Sciences) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์
2. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 - 5.00	เป็นระดับที่	หมายถึงครูผู้สอนมีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 - 4.20	เป็นระดับที่	หมายถึงครูผู้สอนมีปัญหา
ค่าเฉลี่ย	2.61 - 3.40	เป็นระดับที่	หมายถึงครูผู้สอนมีปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 - 2.60	เป็นระดับที่	หมายถึงครูผู้สอนมีปัญหา
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.80	เป็นระดับที่	หมายถึงครูผู้สอนมีปัญหา

ไม่มีปัญหา

4. เปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า t-test และระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

5. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 147 ราย เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.20) ส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 91.20) ประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 58.50) สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 51.00)

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาน้อย ($\bar{x}=2.33$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาน้อย ($\bar{x}=2.32$) ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีปัญหปานกลาง ($\bar{x}=2.72$) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมีปัญหาน้อย ($\bar{x}=2.38$)

2.1 ด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมมีปัญหาน้อย ($\bar{x}=2.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาน้อย ยกเว้นข้อเนื้อหาสาระวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมากเกินไป มีปัญหปานกลาง

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมมีปัญหาน้อย ($\bar{x}=2.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาน้อย ยกเว้นข้อชุมชนไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระมีปัญหปานกลาง

2.3 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาโดยรวมมีปัญหปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหปานกลาง ($\bar{x}=2.72$) ยกเว้นข้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ใช้สื่อและอุปกรณ์ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่สอดคล้องเนื้อหาสาระมีปัญหาน้อย

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมมีปัญหาน้อย ($\bar{x}=2.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาน้อย ยกเว้นข้อมีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลด้านทัศนคติมีปัญหปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน

3.1 ปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ครูที่มีเพศต่างกันมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ครูที่มีวุฒิกศึกษาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน ไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.3 ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ตามขนาดโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาแตกต่างกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนด้านอื่นแตกต่างกันอย่างมีไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

4.1 ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ข้อเสนอแนะที่ได้รับการเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีด้านเนื้อหาสาระมีมาก เนื้อหาสาระมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติมากไป และมีปัญหาในการจัดทำเนื้อหาสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

4.2 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะที่ได้รับการเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ มีปัญหาในการจัดทำแผนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไปมีเวลาสอนน้อย มีปัญหาการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

4.3 ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ข้อเสนอแนะที่ได้รับการเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ ไม่มีสื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดงบประมาณการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย ใช้เวลาในการจัดทำสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมาก

4.4 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะที่ได้รับการเสนอแนะเพิ่มเติม คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรทำแบบวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้สถานศึกษา และประเมินผู้เรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ คือ

1. ผลการศึกษาค้นคว้าปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีปัญหาน้อยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา รอดสวัสดิ์. (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าด้านเนื้อหาหลักสูตรการงานและพื้นฐานอาชีพมีปัญหาในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะได้มีการดำเนินการเตรียมเอกสารหลักสูตร สาระการเรียนรู้ ได้มีการจัดฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการบางส่วน

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะกิจ

กรรมการเรียนการสอนสถานศึกษาเป็นผู้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงสามารถกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและท้องถิ่นได้ มีบางสถานศึกษาที่ชุมชนไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ เป็นเพราะนำแนวกำหนดการสอนจากส่วนกลางไปดำเนินการมากเกินไป สถานศึกษาจะต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานศึกษา และท้องถิ่น

1.3 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่มีสภาพชำรุด ผ่านการเก็บ การใช้นาน การได้รับงบประมาณในการจัดซื้อ และขบวนการจัดซื้อไม่เหมาะสมที่คิดคำนวณงบประมาณต่อรายหัว เป็นผลทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมากจะได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวนมาก มีกำลังซื้อมาก ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีนักเรียนน้อยจะได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยตามจำนวนนักเรียน ทำให้มีกำลังซื้อน้อย ส่วนปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่สอดคล้องเนื้อหาสาระมีปัญหาน้อย เป็นเพราะการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีในระดับประถมศึกษาเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกี่ยวกับอาชีพในท้องถิ่น นักเรียนมีประสบการณ์จากอาชีพของผู้ปกครอง อาชีพในท้องถิ่นมีปัญหาน้อย

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูผู้สอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งนี้เป็นเพราะการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนกระทำต่อเนื่องในการกิจกรรมการเรียนการสอน และครูผู้สอนวัดผลประเมินผลระหว่างเรียน ไม่เกิดปัญหาในการวัดผลประเมินผล ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลด้านทัศนคติมีปัญหาปานกลาง เพราะการวัดทัศนคติสังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนได้ยาก

2. การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ครูที่มีเพศต่างกันมีปัญหาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราชญ์ เป้นแก้ว. (2539 : บทคัดย่อ) ที่ไม่พบปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างครูเพศหญิง และครูเพศชาย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้าน

แตกต่างกัน ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแตกต่างกันมาก ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันโดยรวมและรายด้านมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี

2.4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาแตกต่างกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่มีงานวิจัยสนับสนุน ผู้วิจัยคิดว่าสาเหตุที่เกี่ยวข้องคือจำนวนนักเรียน จำนวนนักเรียนที่มากในโรงเรียนขนาดใหญ่ครูจัดกิจกรรมให้ไม่ทั่วถึง ดูแลไม่ทั่วถึง จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนนักเรียนมีน้อยครูผู้สอนสามารถดูแลจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมากเกินไป ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาสาระของวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสถานศึกษา หรือปรับเนื้อหาสาระตอนดำเนินการจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านเนื้อหาสาระด้านอาชีพให้เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น

2. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ชุมชนไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีการวางแผนการสอน ทำแผนการสอน ครูควรเลือกใช้กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้จริง นำภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สถานที่ มาใช้ในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ

3. ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ปัญหาที่ผู้วิจัยพบคือสื่อและอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

ไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียนการสอนมีสภาพชำรุด สื่อและอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับผู้เรียน ผู้สอนต้องมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยแนะนำว่าครูอาจารย์ควรสำรวจสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชำรุดทำการซ่อมปรับปรุงแก้ไขให้ใช้ได้ สื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดซ่อมไม่ได้ให้ขออนุญาตจำหน่าย สื่อและอุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระไม่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย ผู้วิจัยแนะนำให้ครูอาจารย์ตัดแปลงแก้ไขให้ทันสมัย สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ แก้ไขโดยให้ผู้เรียนนำวัสดุ อุปกรณ์มาจากบ้าน นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนแก้ไขโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนผู้วิจัยแนะนำว่า ควรนำสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด หรือศึกษาจากสถานที่จริง

4. ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน มีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลด้านทัศนคติ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าครูต้องสร้างเครื่องมือเองโดยศึกษาด้วยตนเอง หรือศึกษาการวัดผลด้านทัศนคติจากนักวิชาการ เพื่อสร้างแบบวัดผลประเมินผลด้านทัศนคติ การวัดผลประเมินผลด้วยการสังเกตพฤติกรรมสามารถวัดผลด้านทัศนคติได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยปัญหาการสอนของครูสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดเพชรบุรี
2. ควรทำการศึกษาวิจัยปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำผลมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
3. ควรทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ในจังหวัดเพชรบุรี
4. การจัดกลุ่มตัวแปรต้องมีข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้ข้อมูลในการวิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ วิธีการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนใกล้เคียงกันมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
2544 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2541). การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตตชา นิลคำ (2542). ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจ
บัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์
กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ไบกาชุย. (2536). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวิริยสาสน์.
- ชูรัตน์ เจริญสุข. (2545) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพใน
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ดำรง อินทร์ปิ่น. (2536). ปัญหาการสอนและการบริหารการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
เฉพาะงานเกษตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการ
ศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. (2543). วิสัยทัศน์การวางแผนพัฒนาประเทศในสหัสวรรษหน้า นนทบุรี
: บริษัท เพชรรุ่งการพิมพ์ จำกัด.
- ธาดา รอดสวัสดิ์. (2538). การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการพัฒนาการจัดการ
เรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการ
ศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

- ชำระ บัวศรี (2531) ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอร้าวัฒนาการพิมพ์.
- นภาพร ธนวัฒน์ (2536). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพพระยะสัน ในคณะสังคมศาสตร์ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร CU710 (610). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิสิตปริญญาโท. (2544). ทิศทางการจัดการเรียนการสอนธุรกิจศึกษาในปัจจุบัน และอนาคต : เพชรบุรี : เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ ณ โรงแรมรอยัลโดมอล. ถ่ายเอกสาร.
- ปภาณี แป้นแก้ว. (2539). ปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานแลพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 4 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). การจัดและการบริหารอาชีพศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีดจำกัด.
- ไพฑูรย์ ทองทรัพย์. (2536). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน แลพื้นฐานอาชีพในระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ.2533) : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัฐสภา. (2542). ราชกิจจานุเบกษา ; เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก 19 สิงหาคม 2542 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รัฐสภา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : บริษัท เลิฟแอนด์ลิฟเพรส จำกัด.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2521). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สมจิตร กลิ่นน้อย. (2546). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ สงวนญาติ. (2534). เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา กรมศาสนา.

- สมศรี ญาณารณพ. (2538). ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่1-4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2544). การวิจัยและประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไอเอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- แสง แกลงศรี. (2537). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ.2545-2549 กรุงเทพฯ : องค์การการค้าของคุรุสภา.
- อจธรา จิตรวงษ์นันท์. (2539). สภาพปัญหา และความต้องการ การจัดการเรียนการสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- Bloom, S.B. (1976) *Human Characteristics and School Learning*. New York : McCraw-Hill.
- Hart, Frand w. (1954) *Teacher and Teaching by Ten Thousand High School Seniors*. New York : Macmillan Co.
- Holmes, Aavid Clask. (1975, July) "Teaching Cometencier Needed by Trade and Industrial Teachers in Colorado", *Dissertation Abstracts International*.36 (1) : 251 - A.
- Nenyod, B. (1975, August) "An Analysus of Problem Perceives by Foreign Students Enrolled in State College and University in the state of Texas". *Dissertation Abstracts International*. 33 (1) : 5091 - 5062 A.
- Nult, Monna Lavell. (1975, August) "An Analysis of Adolesent Problems", *Dissertation Abstracts International*. 36 (2) : 5090 - 5092-A.
- Taba, Hilda. (1967) *Curriculum Deverlopment : Theory and Practice*. New York : Harcourt. Brace & Jovanovich, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ทม 1012/ 44๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อนบุญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สถิตฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 032-491250 มือถือ 09-8073901

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 44๕7

วันที่ ๘ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สถิตฐากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียรุ ลิ่มไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/5๔11

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๓๐ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สิริฐฎากร ชูทรัพย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ข้าราชการครูที่สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 032-491250 มือถือ 09-8073901

ที่ ทม 1012/ 5334

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

7 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี อาจารย์สัญญากร ชุตรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย โดยขอให้ข้าราชการครูที่สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 147 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 032-491250 มือถือ 09-8073901

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์ ลิ้มไทย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นายราย จันทร์กลัด	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อบุญ
อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาการสอนของครูวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใน
จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สอบถามปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
4 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ปัญหาการสอนวิชาการ
งานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. กรุณาตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และเก็บรักษาไว้เป็นความลับ
การรายงานผลการวิจัยกระทำเป็นส่วนรวมไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน [] ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

[] 1.1 ชาย

[] 1.2 หญิง

2. วุฒิมัธยมศึกษา

[] 2.1 อนุปริญญา หรือต่ำกว่าปริญญาตรี

[] 2.2 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

[] 2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการสอน

[] 3.1 น้อยกว่า 20 ปี

[] 3.2 มากกว่า 20 ปี

4. ขนาดโรงเรียนของท่าน

[] 4.1 ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 – 120 คน)

[] 4.2 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน)

[] 4.3 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง แบบสอบถามปัญหาการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามโปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับของปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีตามสภาพความเป็นจริงของปัญหา ซึ่งแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

5	มากที่สุด	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
4	มาก	หมายถึง	มีปัญหามาก
3	ปานกลาง	หมายถึง	มีปัญหปานกลาง
2	น้อย	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1	น้อยที่สุด	หมายถึง	มีปัญหาน้อยมาก หรือไม่มีปัญหา

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	<u>ด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี</u> เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่ครอบคลุมหลักสูตร					
2	เวลาเรียน ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา					
3	เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีมากเกินไป					
4	ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระวิชา					
5	เนื้อหาสาระวิชาไม่เกี่ยวข้อง กับอาชีพในท้องถิ่น					
6	เนื้อหาสาระวิชาไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้					
7	เนื้อหาสาระวิชาไม่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน					
8	ไม่สามารถนำเนื้อหาสาระไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้					
9	เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีน้อยเกินไป					
10	เวลาเรียนมากเกินไป สำหรับเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
11	เนื้อหาสาระไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลได้					
12	เนื้อหาสาระไม่สามารถดำเนินการวัดผลประเมินผลได้					
13	เนื้อหาสาระกับสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่สัมพันธ์กัน					
14	เนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรม การเรียนการสอน					
16	ชุมชนไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน					
17	การจัดทำแผนการสอน และเตรียมการสอน ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
18	สภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน					
19	สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่เหมาะสม					
20	ผู้เรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียน การสอน					
21	กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยีใช้เวลาจัดมากเกินไป					
22	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สัมพันธ์กับ เนื้อหาสาระ					
23	กิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถวัดผล ประเมินผลได้					
24	มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริม นอกห้อง เรียน					
25	ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการร่วม กิจกรรมการเรียนการสอน					
26	กิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมาใช้					
27	ผู้เรียนไม่สนใจกิจกรรมการเรียนการสอน					
28	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ทั่วถึงผู้เรียน					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29	ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ วิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี					
30	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ในการจัดการเรียนการสอน					
31	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
32	สื่อและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียน การสอนมีสภาพชำรุด					
33	สื่อและอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่สอดคล้องกับ เนื้อหาสาระ					
34	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย					
35	สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ไม่เพียงพอกับผู้เรียน					
36	ผู้สอนต้องมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน					
37	นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ การเรียนการสอน					
38	ใช้สื่อและอุปกรณ์ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ใน การจัดการเรียนการสอน					
39	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น					
40	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ					
41	ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียน การสอน					
42	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ ไม่สอดคล้องเนื้อหาสาระ					

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
43	ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้การสอน วัดผลและประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหาสาระ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
44	เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่เหมาะสมกับ ผู้เรียน					
45	เพื่อนนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือใน การวัดผลประเมินผลผู้เรียน					
46	ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการวัดผล ประเมินผลผู้เรียน					
47	มีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลคุณภาพ ผู้เรียน					
48	มีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผล ประเมินผลด้านทัศนคติ					
49	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการวัดผล ประเมินผล					
50	นำผลการประเมินไปพัฒนาการเรียน การสอนไม่ได้					
51	เครื่องมือการวัดผลประเมินผลไม่เหมาะสม ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
52	เครื่องมือวัดผลประเมินผล ขาดความเที่ยงตรง					
53	มีปัญหาในการกำหนดเกณฑ์ วัดผล ประเมินผล					
54	จัดการวัดผลประเมินผลด้านการปฏิบัติ ได้ไม่ครบถ้วน					
55	วัดผลประเมินผลได้ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้					
56	เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่ครอบคลุม ความรู้ความสามารถของผู้เรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ปัญหาด้านเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล

นายสุรชาติ พันธุ์ชาติ

วันเดือนปีเกิด

15 มิถุนายน 2501

สถานที่เกิด

จังหวัดเพชรบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

22 หมู่ 1 ตำบลตำหรุ อำเภอบ้านลาด
จังหวัดเพชรบุรี 76150

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านพุตุม

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนบ้านพุตุม ตำบลห้วยลึก อำเภอบ้านลาด
จังหวัดเพชรบุรี 76150

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2516	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ. 2523	ประกาศนียบัตรครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ศึกษาด้วยตนเอง
พ.ศ. 2526	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) ประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2526	คุรุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ศิลปศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) ชุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร